

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Sammanfattning

I betänkandet behandlar näringsutskottet regeringens förslag i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1) inom utgiftsområde 24 Näringsliv och 18 motionsyrkanden som har väckts under den allmänna motionstiden 2015.

Utskottet föreslår att riksdagen för 2016 anvisar anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv i enlighet med utskottets förslag. Detta förslag överensstämmer med förslaget i budgetpropositionen för 2016. Vidare har utskottet inget att invända mot de förslag till bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som föreslås i budgetpropositionen. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till anslag (totalt knappt 6 miljarder kronor) och bemyndiganden för 2016. Utskottet avstyrker samtidigt de motionsyrkanden som innebär andra anslagsnivåer än de som regeringen har föreslagit.

Vidare föreslår utskottet att riksdagen godkänner regeringens förslag om att återkalla bemyndigandet för regeringen om att förändra statens ägarandel i Aktiebolaget Svensk Exportkredit. Utskottet föreslår också att riksdagen godkänner regeringens förslag till ändring av AB Göta kanalbolags bolagsordning och avslår en motion rörande AB Göta kanalbolag. Därtill föreslår utskottet att riksdagen godkänner regeringens förslag om att de direkta försäljningskostnader som uppkommer i samband med försäljning av aktier i SAS AB får finansieras genom att de avräknas från de likvider som fås vid försäljningen.

Därutöver har utskottet har följt upp regeringens resultatredovisning för utgiftsområdet och redovisar i ett ställningstagande sina iakttagelser med utgångspunkt i uppföljningen.

Sverigedemokraterna redovisar i en reservation en annan uppfattning än utskottets när det gäller anslagen för 2016. Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har inte deltagit i anslagsbeslutet. Dessa partier redovisar i stället sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen.....	5
Betänkandets disposition.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24.....	7
Anslag inom utgiftsområde 24.....	13
AB Svensk Exportkredit.....	28
AB Göta kanalbolag.....	29
SAS AB.....	31
Reservation.....	32
Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (SD).....	32
Särskilda yttranden.....	35
1. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (M).....	35
2. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (C).....	38
3. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (L).....	40
4. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (KD).....	43
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	46
Propositionen.....	46
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16.....	47
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag.....	49
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag.....	51
<i>Bilaga 4</i>	
Reservanternas anslagsförslag.....	52
<i>Tabell</i>	
Tabell 1. Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 24 Näringsliv.....	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 24

a) Anslagen för 2016

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 24 enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 punkt 10 och avslår motionerna

2015/16:1550 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1–3,

2015/16:2260 av Said Abdu m.fl. (FP) yrkande 2,

2015/16:2277 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 14,

2015/16:2355 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2015/16:2443 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1 och 3–5,

2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 2,

2015/16:2850 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 6,

2015/16:3151 av Helena Lindahl m.fl. (C),

2015/16:3204 av Said Abdu m.fl. (FP),

2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 25 och 42 samt

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 44.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att

1. under 2016 för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 300 000 000 kronor 2017–2021,

2. under 2016 för anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 290 000 000 kronor 2017 och 2018,

3. under 2016 för anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 300 000 kronor 2017 och 2018,

4. under 2016 ikläda staten betalningsansvar för exportkreditgarantier som inklusive utestående garantier uppgår till högst 450 000 000 000 kronor,

5. under 2016 ikläda staten betalningsansvar för investeringsgarantier som inklusive utestående garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor,

6. för 2016 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 125 000 000 000 kronor för systemet med statsstödda exportkrediter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 punkterna 4–9.

Reservation (SD)

2. **AB Svensk Exportkredit**

Riksdagen återkallar bemyndigandet för regeringen att förändra statens ägarandel i Aktiebolaget Svensk Exportkredit.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 punkt 1.

3. **AB Göta kanalbolag**

Riksdagen godkänner att aktierna i AB Göta kanalbolag inte ska medföra rätt till utdelning, att bolagets vinst i den mån den inte reserveras ska användas för att främja bolagets ändamål enligt bolagsordningen och att bolagets behållna tillgångar vid bolagets likvidation ska tillfalla staten.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 punkt 2 och avslår motion 2015/16:1117 av Sten Bergheden (M).

4. **SAS AB**

Riksdagen godkänner att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med avyttring av aktier i SAS AB (publ) får avräknas mot de likvider som fås vid försäljningen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 punkt 3.

Stockholm den 26 november 2015

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Lars Hjalmered (M)*, Hans Rothenberg (M)*, Ingemar Nilsson (S), Cecilie Tenfjord-Toftby (M)*, Per-Arne Håkansson (S), Helena Lindahl (C)*, Ann-Charlotte Hammar Johansson (M)*, Anna Wallén (S), Mattias Bäckström Johansson (SD), Maria Weimer (L)*, Birger Lahti (V), Penilla Gunther (KD)*, Anna-Caren Säterberg (S), Hanna Westerén (S), Johan Nissinen (SD) och Elisabet Knutsson (MP).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 Näringsliv och 18 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2015. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2016 samt M, SD, C, FP och KD:s respektive förslag till anslag för 2016. I bilaga 3 återfinns utskottets förslag till anslagsfördelning, och i bilaga 4 finns reservanternas förslag till anslagsfördelning.

Under ärendets beredning har Folkpartiet liberalerna (FP) bytt namn till Liberalerna (L).

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget i budgetprocessen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

I detta ärende ska utskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen). Detta motsvarar det andra steget i budgetprocessen.

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24 i budgetpropositionen. Analysen har

syftat till att vara ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlas de förslag i budgetpropositionen och i motioner som rör anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I de efterföljande delarna behandlas regeringens förslag om AB Svensk Exportkredit, AB Göta kanalbolag och SAS AB samt en motion om AB Göta kanalbolag.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24

Inledning

Näringsutskottets grupp för uppföljning och utvärdering (Nuguu) har genomfört en uppföljning av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2016 inom de tre utgiftsområden som faller inom ramen för utskottets beredningsområde, dvs. utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Den resultatuppföljning som har gjorts avseende vart och ett av de tre utgiftsområdena består av en översiktlig genomgång och analys av i första hand de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver har resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat undersökts. Uppföljningen omfattar under detta år inte någon närmare bedömning av regeringens resultatanalys eller de slutsatser som regeringen drar med utgångspunkt från denna analys.

I det följande redovisas först utgiftsområdets omfattning och målet för utgiftsområdet, de indikatorer och andra bedömningsgrunder som regeringen använder i resultatredovisning för att bedöma måluppfyllelsen samt en kortfattad beskrivning av resultatredovisningens struktur. Därefter följer det ställningstagande som utskottet gör med utgångspunkt i iakttagelserna från den genomförda uppföljningen.

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar två politikområden: näringspolitik samt utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

Inom näringspolitiken ryms insatser för att skapa goda ramvillkor för företag, företagsutveckling, främjande av entreprenörskap, arbete för att stärka innovationskraften, arbete för att förenkla för företag, konkurrensfrämjande arbete, turistfrämjande samt immaterial- och associationsrättsliga frågor. Vidare ingår undersökning av och information om landets geologi och mineralhantering samt tillstånd och tillsyn enligt minerallagen (1991:45) samt miljösäkring. Därutöver ingår bidrag till forskning och utveckling.

Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande består av följande verksamhetsområden: handels- och investeringsfrämjande, EU:s inre marknad och internationell handelspolitik.

Mål för utgiftsområde 24

Utgiftsområde 24 Näringsliv har inget övergripande mål. I stället finns mål antagna av riksdagen för vart och ett av de två politikområdena.

Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24, bet. 2014/15:NU1).

Målet för utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande är

- högsta möjliga grad av frihandel
- en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU
- ett förstärkt multilateralt handelssystem inom Världshandelsorganisationen (World trade organisation, WTO)
- ökande handelsutbyte mellan Sverige och världen
- ökade utländska investeringar i Sverige (prop. 2008/09:1, utg.omr. 24, bet. 2008/09:NU1).

Utöver de mål som riksdagen beslutat för politikområdena redovisas andra mål som relaterar till de mål riksdagen beslutat.

Vad gäller näringspolitiken anför regeringen under rubrikerna 2.4 Mål för utgiftsområdet och 3.4 Mål för näringspolitiken att de näringspolitiska insatserna ska bidra till att uppnå målen i EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning, Europa 2020. Därtill framför regeringen under rubriken 3.4 Mål för näringspolitiken att ett tydligt sysselsättningsmål ska styra politiken. Sysselsättningsmålet innebär att antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin ska öka så mycket att Sverige når lägst arbetslöshet i EU 2020.

För politikområdet utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande framhålls under rubriken 2.4 Mål för utgiftsområdet att Sverige ska främja en fri och rättvis världshandel. Vidare kommer regeringen att arbeta för progressiva internationella handelsavtal och riva handelshinder samtidigt som den står upp för miljön, löntagarnas intressen och människors hälsa. Handelsavtal ska respektera demokratiskt fattade beslut.

Därtill redovisar och hänvisar regeringen till ett flertal andra mål i resultatredovisningen. Bland dessa finns följande:

- mål för regelförenklingsarbetet
- mål för Almis verksamhet
- mål för konkurrenspolitiken
- mål för Sverigefrämjandet
- mål för Kommerskollegium
- mål för EU:s gemensamma handelspolitik
- mål för Swedac.

Indikatorer och bedömningsgrunder

För politikområdet näringspolitik konstaterar regeringen inledningsvis att näringslivet påverkas av en rad faktorer. Därefter redogörs för de fyra indikatorer som används för att redovisa resultaten inom politikområdet. Indikatorerna är Sveriges internationella konkurrenskraft, Ökad sysselsättning i de svenska företagen, Förutsättningar för företagen att utvecklas och

Innovation bland svenska företag. Indikatorerna har karaktären av huvudindikatorer med ett antal kopplade delindikatorer.

I avsnittet problematiserar och motiverar regeringen även till viss del sina val av indikatorer. Exempelvis anför regeringen under rubriken Innovation bland svenska företag att det är svårt att mäta utvecklingen på innovationsområdet, eftersom innovation är ett brett begrepp som innefattar ett stort antal aktiviteter och utfall. För att kunna ge en bild över utvecklingen redovisar regeringen ett antal mått som speglar utvecklingens olika delar. I direkt anslutning till redogörelsen av delindikatorerna redovisar regeringen de resultat som är kopplade till dessa delindikatorer.

Resultatredovisningen för politikområdet utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande är uppdelad i tre delar: Handels- och investeringsfrämjande, EU:s inre marknad och Internationell handelspolitik.

Vad gäller resultatredovisningen för Handels- och investeringsfrämjande är den uppdelad i områdena Exportfrämjande, Investeringsfrämjande och Exportfinansiering. Regeringen redovisar ett trettiotal indikatorer för detta område. Indikatorerna rör sig från antalet besök på Business Swedens webbplats till andelen högkvalitativa utländska investeringar redovisade per typ av investering, bransch och ursprungsland. Vad gäller området Exportfrämjande framgår det av budgetpropositionen att det inför 2014 utarbetades tydliga resultatindikatorer för Business Swedens exportfrämjande verksamhet som underlag för regeringens bedömning.

För området EU:s inre marknad finns inga resultatindikatorer. Regeringen framhåller att ett stort antal olika faktorer av politisk och ekonomisk karaktär påverkar utvecklingen av EU:s inre marknad. Vidare anger regeringen att det i regel är svårt att bedöma exakt hur det statliga engagemanget påverkar den inre marknadens funktion. Regeringen anför att analyser av verksamheternas resultat och måluppfyllelse därför baseras på hur vissa myndigheter presterat vid utförandet av de uppgifter de tilldelats av regeringen för att bidra till målet om en effektiv inre marknad.

Vad gäller Internationell handelspolitik framför regeringen att handelspolitiken handlar om långa och omfattande processer med många inblandade aktörer, vilket gör det svårt att avgöra vad som är resultatet av svenska insatser. Regeringen anger att bedömningsgrunden för redovisningen av resultat bygger på följande grundprinciper:

- utfallet i frågor som Sverige prioriterat
- i vilken utsträckning svenska ekonomiska intressen tillgodosätts
- att handelspolitiken bidrar till ett öppnare EU och att protektionism motverkas
- om handelspolitiken har bidragit till en rättvis och hållbar utveckling
- om handelspolitiken har bidragit till svenska mål inom andra politikområden, t.ex. jämställdhet och miljö

- att regeringens arbete med hållbart företagande och kampen mot korrup-tion är väl förankrade hos svenskt näringsliv, fackföreningar och civil-samhälle.

Regeringens resultatredovisning

För politikområdet näringspolitik är resultatredovisningen uppdelad i två delar. I den ena delen redovisar regeringen resultat som är kopplat till de ovan-nämnda resultatindikatorerna. I den andra delen redogör regeringen för resul-tatet av statligt utförda insatser.

I avsnitt 3.5.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder går reger-ingen igenom resultaten för samtliga redovisade indikatorer. Resultaten presenteras över tid och problematiseras i viss mån.

Därefter följer tre avsnitt med rubrikerna 3.5.2 Entreprenörskap och företagande, 3.5.3 Innovation och förnyelse samt 3.5.4 Ramvillkor för företag och konkurrens. Varje avsnitt består av två delar: Resultat samt Analys och slutsatser.

Som redan har nämnts består resultatredovisningen för politikområdet utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande av tre delar: Handels- och investeringsfrämjande, EU:s inre marknad och Internationell handelspolitik. Resultatredovisningen för Handels- och investeringsfrämjande är i sin tur uppdelad i områdena Exportfrämjande, Investeringsfrämjande och Export-finansiering.

Avsnitt 4.4.1 Handels- och investeringsfrämjande inleds med en beskrivning av syftet med de olika verksamheterna och myndigheterna inom området Handels- och investeringsfrämjande. Därefter redogörs för de olika indikatorerna och bedömningsgrunderna.

Under avsnitt 4.4.2 EU:s inre marknad beskrivs inledningsvis den inre marknadens funktion, och det finns även en redogörelse för vad Sverige har verkat för i Konkurrenskraftsrådet. Därefter följer en analys av verksam-heternas resultat och måluppfyllelse som baseras på hur myndigheterna presterat när det gäller att utföra de uppgifter de tilldelats för att bidra till målet om en effektiv inre marknad.

Avsnitt 4.4.3 Internationell handelspolitik inleds med en redogörelse över resultatindikatorer och bedömningsgrunder. För området finns som tidigare framgått inga indikatorer utan i stället ett antal bedömningsgrunder som redovisningen av resultat bygger på.

Utskottets ställningstagande

Allmänna iakttagelser

Utskottet vill inledningsvis framhålla att en klar och tydlig resultatredovisning bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får. Regeringens resultatredovisning är ett viktigt underlag för riks-

dagens budgetberedning. En utgångspunkt för riksdagens uppföljning av budgetpropositionens resultatredovisning är att det ska vara möjligt för utskottet att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottet välkomnar arbetet med att utveckla den ekonomiska styrningen, vilket bidrar till att förbättra resultatredovisningen från regeringen till riksdagen.

Utskottets grupp för uppföljning och utvärdering har genomfört en uppföljning av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2016 för samtliga de utgiftsområden som faller inom utskottets beredningsområde, dvs. 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Det är utskottets förhoppning att detta arbete kan leda till en ökad dialog med regeringen om resultatredovisningen. Utskottet vill betona att resultatredovisningen ger en god bild av regeringens arbete inom politikområdena och innehåller mycket information som är relevant för utskottets beredning av budgetpropositionen. Eftersom uppföljningen främst syftar till att skapa en dialog med regeringen om hur resultatredovisningen kan förbättras, inriktar sig utskottets iakttagelser framför allt på förbättringsåtgärder. Utskottet noterar att flera iakttagelser inte bara är gemensamma för de tre utgiftsområden som utskottet hanterar utan också är giltiga för andra utgiftsområden. Det är också viktigt att påpeka att flertalet av dessa iakttagelser inte är specifika för årets budgetproposition. Vidare noterar utskottet att resultatredovisningens struktur skiljer sig åt mellan de tre utgiftsområdena. Här kan det enligt utskottets uppfattning vara berättigat att reflektera över om detta främst avspeglar de tre utgiftsområdenas särarter eller om en mer enhetlig disposition hade varit möjlig att använda i syfte att öka läsbarheten och jämförbarheten.

Iakttagelser avseende utgiftsområde 24

Målen

Utgiftsområde 24 Näringsliv är uppdelat i två politikområden: näringspolitik samt utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande. Det finns för utgiftsområdet inget generellt mål, utan i stället finns två mål för vart och ett av de två politikområdena. Vidare gäller att de insatser som utförs inom ramen för politikområdet näringspolitik ska bidra till att nå målen i EU:s gemensamma strategi för sysselsättning och tillväxt, Europa 2020, och att regeringens sysselsättningsmål ska styra politiken. Det tydliggörs dock inte i budgetpropositionen hur det riksdagsbeslutade målet förhåller sig till målen på EU-nivå och regeringens sysselsättningsmål. Utskottet anser att det är önskvärt att regeringen förtydligar hur de olika målen förhåller sig till varandra. Vidare noterar utskottet att de riksdagsbeslutade målen för utgiftsområdet är övergripande och därför kan vara svåra att följa upp.

Indikatorer och andra bedömningsgrunder

Utskottet instämmer i det som regeringen anför om att utvecklingen i näringslivet påverkas av en rad olika faktorer i Sverige och internationellt som

är svåra för regeringen att påverka. Detta gäller särskilt för utrikeshandeln som i väldigt stor utsträckning påverkas av omvärldsförändringar och internationella aktörer. Mot denna bakgrund är det positivt att regeringen har tagit fram resultatindikatorer och att längre tidsserier redovisas där det är möjligt. Det är utskottets uppfattning att indikatorerna som redovisas för näringspolitiken ger en god bild av utvecklingen inom området. Utskottet skulle dock önska att regeringen motiverade hur dessa indikatorer är kopplade till det mål som riksdagen beslutat för näringspolitiken. Enligt utskottet visar resultatindikatorerna främst på omvärldsförändringar, varför det kan vara svårt att använda dem för att mäta resultat av de insatser som regeringen låter genomföra. Resultatindikatorerna bör i första hand spegla uppnådda resultat och inte insatser eller omvärldsförändringar.

Vad gäller indikatorerna för utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande är dessa uppdelade i tre avsnitt: Handels- och investeringsfrämjande, EU:s inre marknad och Internationell handelspolitik. Utskottet konstaterar att de indikatorer som redovisas under rubriken Handels- och investeringsfrämjande är på en sådan detaljnivå att de mer framstår som myndigheters och bolags indikatorer än regeringens egna indikatorer. Vidare önskar utskottet även i denna del att regeringen motiverar hur de redovisade indikatorerna förhåller sig till det mål som riksdagen beslutat för politikområdet. När det gäller områdena EU:s inre marknad och Internationell handelspolitik saknas resultatindikatorer. För EU:s inre marknad används inga indikatorer alls, och för Internationell handelspolitik finns ett antal grundprinciper för vilket resultat som ska redovisas. Utskottet förstår att det kan vara problematiskt att ta fram indikatorer för att mäta regeringens resultat på två sådana omvärldsberoende områden som EU:s inre marknad och Internationell handelspolitik. Samtidigt är det centralt att relevanta indikatorer tas fram där det är möjligt.

Resultatredovisningen

Vad gäller resultatredovisningens struktur skiljer den sig väsentligt åt mellan den del som rör näringspolitik och den del som rör utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande. Utskottet anser att det skulle underlätta riksdagens arbete om resultatredovisningen var mer enhetligt strukturerad.

Resultatet för politikområdet näringspolitik redovisas i två olika strukturer som delvis överlappar varandra. Dels redovisas resultat kopplat till resultatindikatorerna, dels redovisas statliga insatser och åtgärder under de tre följande avsnitten Entreprenörskap och företagande, Innovation och förnyelse samt Ramvillkor för företag och konkurrens. Utskottet noterar att de resultatindikatorer som regeringen inledningsvis redovisar inte på ett tydligt sätt är kopplad till de insatser som redovisas i de tre efterföljande avsnitten. När det gäller politikområdet utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande noterar utskottet att regeringen inte redovisar resultat för samtliga indikatorer i avsnittet för Handels- och investeringsfrämjande.

Om de båda politikområdena inom utgiftsområdet konstaterar utskottet att regeringen i resultatredovisningen inte återkopplar till de mål som riksdagen beslutat. Vidare skulle det vara välkommet med en sammanfattande bedömning av regeringen av i vilken utsträckning de näringspolitiska och handelspolitiska insatserna bidrar till att uppnå de beslutade målen.

Utskottet anser att det är positivt att regeringen redogör för utförda insatser och åtgärder, men resultatredovisningen skulle bli mer lättöverskådlig om regeringen valde att tydligare strukturera vad som är omvärldsfaktorer, insatser och resultat. När det gäller de resultat som redovisas är det främst prestationer som redovisas, och mer sällan effekter.

Anslag inom utgiftsområde 24

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar de anslag och godkänner de bemyndiganden inom utgiftsområde 24 Näringsliv som regeringen har föreslagit i budgetpropositionen. Riksdagen avslår samtidigt samtliga motionsyrkanden där andra förslag lagts fram.

Jämför reservation (SD) och särskilda yttrandena 1 (M), 2 (C), 3 (L) och 4 (KD).

Inledning

Den 25 november 2015 fattade riksdagen beslut om ramarna för utgiftsområdena för 2016 samt om en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområdena för 2017–2019. Av budgetpropositionen (prop. 2015/16:1 Förslag till statens budget för 2016, finansplan m.m.) framgår att regeringens förslag till statsbudget bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Näringsutskottet har i ett yttrande till finansutskottet (yttr. 2015/16:NU1y) föreslagit att det ska tillstyrka regeringens förslag till ram för 2016 för utgiftsområde 24 Näringsliv. I yttrandet har företrädare i utskottet för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna i sina avvikande meningar förordat sina respektive partiers förslag till ram för det aktuella utgiftsområdet. Av yttrandet framgår därutöver att Kristdemokraterna föreslår en annan ram än regeringen för det aktuella utgiftsområdet. Regeringens och de olika oppositionspartiernas förslag till ram för utgiftsområde 24 Näringsliv framgår av tabell 1.

Tabell 1. Regeringens och oppositionspartiernas förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 24 Näringsliv*Miljoner kronor*

År	Regeringens förslag	Avvikelser gentemot regeringens förslag				
		M	SD	C	FP	KD
2016 (föreslagen utgiftsram)	5 998	-497	-204	-557	-623	-667
2017 (utgiftsberäkning)	5 832	-537	-154	-497	-668	-607
2018 (utgiftsberäkning)	5 840	-547	-134	-477	-655	-607
2019 (utgiftsberäkning)	5 891	-567	-134	-477	-	-587

Kommentar: Vänsterpartiet står bakom regeringens förslag, och Folkpartiet liberalerna har inte uppgett någon utgiftsberäkning för 2019.

Förutsättningen för den fortsatta beredningen av utgiftsområde 24 är att ramen för utgiftsområdet för 2016 är fastställd till 5 998 273 000 kronor. Regeringens förslag till fördelning på anslagen framgår av tabellen i bilaga 2. I bilaga 2 redovisas också de motförslag som finns i Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas motioner. De förslag som lagts fram i motionerna har som utgångspunkt en annan budgetram för utgiftsområdet än vad regeringen har föreslagit.

Enligt förslaget i propositionen kompletteras tre av anslagen inom utgiftsområdet med bemyndiganden för regeringen att ingå ekonomiska åtaganden, vilka leder till utgifter de kommande åren. Dessutom föreslår regeringen att riksdagen fastställer tre bemyndiganden om exportkreditgarantier, investeringsgarantier och AB Svensk Exportkredit. När det gäller regeringens förslag till bemyndiganden finns det inga motförslag i de nämnda motionerna.

I det följande beskrivs kortfattat politikens inriktning för utgiftsområdet och regeringens förslag om anslag och bemyndiganden för de olika verksamheter och områdena som ingår i utgiftsområde 24 Näringsliv samt motsvarande förslag i motioner.

Propositionen

Politikens inriktning

Utgiftsområde 24 Näringsliv omfattar politikområdena näringspolitik samt utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

I budgetpropositionen anger regeringen när det gäller näringspolitiken under rubriken Politikens inriktning att i takt med den snabba teknologiska utvecklingen och att världsekonomin och den globala kunskapsbasen skiftar österut möter Sverige och svenska företag en hårdnande internationell konkurrens. Näringspolitiken ska stärka förutsättningarna för företag att skapa, växa och exportera med bas i Sverige och är en viktig del i regeringens jobbagenda. De flesta nya jobben skapas framför allt i de små och medelstora företagen. Framgångsrika och växande företag som anställer är helt avgörande

för att nå regeringens övergripande mål om att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020. Regeringen för därför en politik för fler och växande företag som är en del av regeringens jobbagenda. Regeringens jobbagenda bygger på stabila offentliga finanser och består av investeringar i infrastruktur, forskning, bostäder och klimatomställning, en aktiv näringspolitik och insatser för ökad export samt kunskapsreformer för ett modernt arbetsliv.

Under rubriken Innovation och förnyelse framför regeringen att Sverige är ett av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga länder. Frihandel och globalisering skapar stora möjligheter för Sverige och svenska företag, men Sverige har på senare år tappat i konkurrenskraft inom vissa områden.

För att prioritera stärkt innovationskraft har regeringen inrättat ett nationellt innovationsråd, som ska identifiera utmaningar och samverkansområden av strategisk betydelse för utvecklingen av innovationspolitiken samt föreslå initiativ för att stärka Sveriges innovations- och konkurrenskraft. Därtill nämns i propositionen strategiska satsningar på bl.a. den livsvetenskapliga sektorn (life-science), miljöteknik och digitalisering.

Vidare anser regeringen att det krävs en aktiv näringspolitik med ett väl utvecklat samarbete mellan t.ex. politik på olika nivåer, näringsliv, offentlig sektor, fackliga organisationer, intresseorganisationer, industriforskningsinstitut samt universitet och högskolor för att Sverige ska stå starkt i den internationella konkurrensen. Regeringen vill stödja samverkansformer som främjar innovation, export samt framväxten av fler och växande företag. Vidare anför regeringen att Sverige är en stark industrination och att en internationellt konkurrenskraftig industri är en förutsättning för landets välstånd. Regeringen kommer, mot bakgrund av den hårdnande konkurrensen för industrin, att föra en dialog med företag och arbetsmarknadens parter inom industrin och de industrinära tjänsterna om åtgärder som främjar industrins utveckling i Sverige. Regeringen har också påbörjat arbetet med att utveckla en nyindustrialiseringsstrategi med syfte att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för konkurrenskraftiga och högproduktiva företag, med ambitionen att Sverige ska vara världsledande i modern industriproduktion.

Under rubriken Entreprenörskap och företagande anför regeringen att den kommer att fortsätta stärka förutsättningarna för att starta företag, få företagen att växa och exportera med bas i Sverige. Internationellt konkurrenskraftiga ramvillkor är en viktig del av ett gott näringsklimat som ger förutsättningar för företag att växa och anställa. Det handlar t.ex. om en enklare vardag för företagen, god tillgång till finansiering och stöd för att kommersialisera idéer samt att skapa incitament för och stöd till innovationsdrivet entreprenörskap. Dessutom är det regeringens ambition att tydliggöra och förenkla dagens system för statliga finansieringsinsatser genom att minska inlåsnings, frigöra och omfördela kapitalet gentemot de marknadskompleterande behov som finns, samt i större utsträckning aktivera och söka samarbete med privata finansärer för att bättre kunna möta företagens behov av finansiering. Därtill ser regeringen det som angeläget att ta till vara den tillväxtpotential som finns hos alla de som vill starta eller utveckla företag och strävar efter ett hållbart

företagsfrämjande. En mångfald av företag och företagare är viktigt för näringslivets konkurrenskraft, förnyelse och hållbarhet. Regeringen avser att ta vara på erfarenheterna från de riktade insatser som genomförts de senaste åren och utveckla företagsfrämjandet så att alla företag och företagare oavsett kön, etnisk bakgrund, ålder, branschtillhörighet eller geografisk placering kan få tillgång till insatserna på likvärdiga villkor. Därutöver noterar regeringen att turismen har utvecklats starkt under hela 2000-talet både vad gäller tillväxt och sysselsättning. Regeringen anser att det är centralt med fortsatta insatser för destinationsutveckling och samverkan och insatser för att marknadsföra Sverige utomlands, där Visit Sweden bl.a. ska marknadsföra Sverige på nya tillväxtmarknader som Indien och Kina.

Regeringens politik för ramvillkor för företag och konkurrens redogörs för under rubriken Ramvillkor för företag, Konkurrens och Statsstöd. Regeringen framhåller att det är viktigt att ytterligare förbättra ramvillkoren för företagen för att skapa en internationellt konkurrenskraftig företagsmiljö.

Statens ägande av bolag behandlas under rubriken Ett hållbart ägande med värdeskapande i fokus.

Vad gäller politikområdet utrikeshandel, handel- och investeringsfrämjande framför regeringen under rubriken Politikens inriktning att handelspolitiken och handels- och investeringsfrämjandet ska bidra till goda förutsättningar för svenska företag och konsumenter att ta till vara den potential som globaliseringen medför i syfte att stärka svensk ekonomi och handel och därmed Sveriges välbefinnande. Handel och investeringar är instrument för att uppnå målet om EU:s lägsta arbetslöshet 2020. De kan även stimulera tillväxt som bidrar till att fattiga människor och länder lyfts ur ekonomiskt utanförskap. Vidare ska Sverige främja en fri och rättvis världshandel och verka för en global ordning mellan arbete och kapital. Regeringen arbetar för progressiva internationella handelsavtal och för att ta bort handelshinder. Sverige ska stå upp för miljön, löntagarnas intressen och människors hälsa. Handelsavtal ska respektera demokratiskt fattade beslut. Regeringens politik inom området redovisas vidare under rubrikerna Handels- och investeringsfrämjande, EU:s inre marknad och Internationell handelspolitik.

Anslag m.m. för 2016

Regeringen föreslår att 5 998 273 000 kronor anvisas till utgiftsområde 24 Näringsliv för 2016. Hur beloppet fördelas på de olika anslagen inom utgiftsområdet framgår nedan och av bilaga 2 till detta betänkande.

Anslaget 1:1 Verket för innovationssystem finansierar förvaltningsavgifter för Verket för innovationssystem (Vinnova). Anslaget föreslås uppgå till knappt 219 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling finansierar utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter. Anslaget får även användas för statsbidrag till SP Sveriges Tekniska

Forskningsinstitut AB för riksmätplatser. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 20 miljoner kronor för att utveckla statens insatser inom det immaterialrättsliga området. Regeringen föreslår även att anslaget ska ökas med 45 miljoner kronor för en särskild satsning på miljö- och klimatteknik, se även anslaget 1:5 nedan. Vidare beräknas anslaget behöva ökas med 150 miljoner kronor fr.o.m. 2016 till följd av riksdagens beslut med anledning av propositionen Forskning och innovation (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3). Anslaget beräknas också minska med 30 miljoner kronor 2016–2018 till följd av riksdagens beslut med anledning av propositionen Vårändringsbudget för 2015 (prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:FiU21). Sammantaget föreslås anslaget uppgå till 2 628 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel finansierar utgifter för statsbidrag för strategiska kompetensmedel för industriforskningsinstituterna med ägande under RISE Research Institutes of Sweden AB, liksom utgifter för RISE Research Institutes of Sweden AB:s verksamhet, samt vissa omstruktureringsutgifter för RISE-instituterna. Anslaget föreslås uppgå till drygt 622 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:4 Tillväxtverket finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för Tillväxtverkets uppdrag att svara för utgifter för lokaler, ekonomi- och personaladministration samt övrig administrativ service åt Nämnden för hemslöjdsfrågor. Anslaget föreslås minskas med 500 000 kronor i och med det begränsade genomförandet av offshoredirektivet, där Kustbevakningen blir tillsynsmyndighet. Således föreslås anslaget 2:1 Kustbevakningen inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med 500 000 kronor fr.o.m. 2016. Anslaget föreslås vidare ökas med 1 miljon kronor per år. Medlen ska användas till utgifter för administration av ett kompletterande långsiktigt statligt stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder. Anslaget föreslås uppgå till 267 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling finansierar näringslivsfrämjande åtgärder. Anslaget föreslås ökas med 25 miljoner kronor fr.o.m. 2016 för att korrigera för en neddragning i den beslutade budgeten för 2015. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 17 miljoner kronor för en särskild satsning på miljö- och klimatteknik (se även anslaget 1:2 ovan). Regeringen föreslår att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling 2016 ökas med 50 miljoner kronor som avsätts för genomförandet av åtgärder inom ramen för nyindustrialiseringsstrategin. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 50 miljoner kronor för att genomföra insatser som stärker svensk konkurrens- och innovationskraft. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 10 miljoner kronor under 2016 för att Tillväxtverket ska genomföra insatser för destinationsutveckling i tidigare skeden. Anslaget föreslås uppgå till knappt 519 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås uppgå till 82 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:7 Turistfrämjande får användas för kostnader för statens aktieägartillskott till V.S. Visit Sweden AB. I enlighet med vad som aviserats i 2015 års ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) förstärks anslaget med 20 miljoner kronor 2016 och 20 miljoner kronor 2017. Regeringen föreslår vidare att anslaget ökas med 10 miljoner kronor under 2016 bl.a. för ökad marknadsföring av hållbar natur- och ekoturism på landsbygden. Anslaget föreslås uppgå till drygt 140 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås uppgå till drygt 196 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning får användas för utgifter för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning. Regeringen föreslår att drygt 6 miljoner kronor anvisas under anslaget för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 6 miljoner kronor per år.

Anslaget 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar finansierar utgifter för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak i Malå kommun, inklusive miljö- och funktionskontroll, förvaltning och nödvändiga underhålls- och miljösäkrande åtgärder vid efterbehandlade anläggningar. Anslaget föreslås uppgå till 14 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:11 Patentbesvärsträtten finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Regeringen avser att i en proposition föreslå av immaterialrättsliga, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga mål ska domstolsprövas samlad i en särskild domstol i första instans, Patent- och marknadsdomstolen, och en särskild domstol i andra instans, Patent- och marknadsöverdomstolen. Som en konsekvens av förslaget avser regeringen att avveckla Patentbesvärsträtten den 1 september 2016. Regeringen föreslår därför att drygt 7 miljoner kronor ska föras från anslaget 1:11 Patentbesvärsträtten till anslaget 1:5 Sveriges Domstolar inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet 2016 och att kvarvarande medel ska överföras 2017 (se även utg.omr. 4 Rättsväsendet). Anslaget föreslås uppgå till 13 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:12 Bolagsverket finansierar utgifter för likvidatorer och för associationsrättsliga ärenden samt förvaltning och utveckling av teknisk infrastruktur för förenklat uppgiftslämnande. Anslaget föreslås uppgå till knappt 25 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:13 Bidrag till terminologisk verksamhet får användas för utgifter för statsbidrag för terminologisk verksamhet vid AB Terminologicentrum TNC. Anslaget föreslås uppgå till drygt 4 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien finansierar utgifter för statsbidrag till Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) grundläggande verksamhet. Anslaget föreslås uppgå till drygt 8 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:15 Konkurrensverket finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Den upphandlingsstödjande verksamheten hos

Konkurrensverket flyttades till Upphandlingsmyndigheten med början den 1 september 2015. Som följd av denna verksamhetsöverföring har anslaget minskats med drygt 77 miljoner kronor (prop. 2014/15:100). Anslaget föreslås uppgå till ca 141 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:16 Konkurrensforskning finansierar utgifter för forskning med en klar anknytning till Konkurrensverkets verksamhetsområde med forskare företrädesvis vid universitet och högskolor. Anslaget föreslås uppgå till drygt 14 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal finansierar utgifter för statsbidrag för upprustning och drift av Göta kanal. Riksdagen beslutade våren 1992 (prop. 1991/92:134, bet. 1991/92:NU33, rskr. 1991/92:351) bl.a. att finansieringen av Göta kanals upprustning ska tillförsäkras genom statsmakternas försorg. Varje budgetår sedan anslaget inrättades har riksdagen anvisat medel för upprustning och drift av kanalen. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 100 miljoner kronor för upprustning av Göta kanal. Anslaget föreslås uppgå till 123 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:18 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag finansierar utgifter för omstrukturering, genomlysning, försäljning och avveckling av företag med statligt ägande. Anslaget föreslås uppgå till 23 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:19 Kapitalinsatser i statliga bolag får användas av regeringen, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall, för kapitalinsatser i statligt ägda bolag. Anslaget föreslås uppgå till 1 miljon kronor 2016.

Anslaget 1:20 Avgifter till vissa internationella organisationer finansierar utgifter för gällande avgifter och statsbidrag till Sveriges deltagande i internationella näringspolitiska organ. Anslaget föreslås uppgå till knappt 18 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:21 Finansiering av rättegångskostnader finansierar utgifter för rättegångskostnader med anledning av mål och ärenden som avser överklaganden av Konkurrensverkets beslut eller i vilka Konkurrensverket för talan. Anslaget föreslås uppgå till 18 miljoner kronor 2016.

Anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation finansierar statsbidrag till Almi Företagspartner AB för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 40 miljoner kronor 2016 för att ta till vara potentialen för innovation och tillväxt i företag i hela landet. Vidare beräknas anslaget ökas med 90 miljoner kronor till följd av riksdagens beslut med anledning av propositionen Vårändringsbudget för 2015 (prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:FiU21, rskr. 2014/15:255). Anslaget föreslås uppgå till drygt 327 miljoner kronor 2016.

Anslaget 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet finansierar styrelsens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås uppgå till ca 24 miljoner kronor 2016.

Anslaget 2:2 Kommerskollegium finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås tillföras 250 000 kronor för

tillkommande arbetsuppgifter från Arbetsförmedlingen. Anslaget föreslås uppgå till ca 85 miljoner kronor 2016.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet finansierar utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget exportfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), för näringslivsfrämjande åtgärder och för främjande av svenska företags affärer kopplade till projektexport och andra typer av offentligt upphandlade affärer. Anslaget får användas för näringslivsfrämjande på strategiska marknader och områden, exportutveckling, förstärkt närvaro i ekonomiskt dynamiska regioner, importfrämjande samt särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska åtgärder. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till insatser till stöd för Sverigeprofilering genom Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU). Anslaget föreslås öka med 130 miljoner per år under 2016–2019 för att finansiera regeringens exportoffensiv. Anslaget föreslås minskas med 1 miljon kronor fr.o.m. 2016 för att finansiera Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet. Nämnden ska i fortsättningen få sin finansiering från anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Anslaget föreslås uppgå till ca 373 miljoner kronor 2016.

Anslaget 2:4 Investeringsfrämjande finansierar utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget investeringsfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden) och för utredningsinsatser inom området. Anslaget föreslås uppgå till drygt 57 miljoner kronor 2016.

Anslaget 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer finansierar utgifter för avgifter och bidrag till samt särskilda insatser med anledning av Sveriges deltagande i följande internationella handelsorganisationer: Världshandelsorganisationen (WTO), Internationella rådet för samarbete på tullområdet, Internationella Tulltariffbyrån och Internationella Byrån för Utställningar i Paris. Anslaget föreslås uppgå till ca 21 miljoner kronor 2016.

Anslaget 2:6 Bidrag till standardiseringen finansierar statsbidrag till Sveriges standardiseringsförbund. Regeringen föreslår att 31 miljoner kronor anvisas under anslaget 2:6 Bidrag till standardiseringen för 2016.

Regeringen begär därtill bemyndiganden av riksdagen för ett antal anslag och verksamheter. Det handlar om bemyndiganden att besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag. Följande anslag berörs: anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, anslaget 1:5 Näringslivsutveckling och anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning. Tidsramarna för de begärda bemyndigandena framgår av regeringens förslag till riksdagsbeslut punkterna 5–7.

Som framgår av regeringens förslag till riksdagsbeslut begär också regeringen bemyndiganden att under 2016 ikläda staten betalningsansvar för exportkreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 450 miljarder kronor (punkt 7) och betalningsansvar för investeringsgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 miljarder kronor (punkt 8). Vidare begär regeringen bemyndiganden att för 2016 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån för systemet

med statsstödda exportkrediter i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 125 miljarder kronor (punkt 9).

Motionerna

Moderaterna

I partimotion 2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 44 framhålls att företagande är en väg in på arbetsmarknaden för många utrikes födda personer att komma. För att hjälpa dessa människor att starta och driva företag vill motionärerna förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den s.k. IFS-rådgivningen.

I kommittémotion 2015/16:2277 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 14 anförs att det finns många nyanlända människor i Sverige som har en stark entreprenörsanda, och denna vilja måste samhället möta. För att fler utrikes födda och nyanlända människor ska våga och kunna ta steget att starta och driva företag vill motionärerna förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den s.k. IFS-rådgivningen.

I kommittémotion 2015/16:2443 av Lars Hjälmared m.fl. (M) föreslås en total anslagsnivå för utgiftsområde 24 Näringsliv på ca 5 500 miljoner kronor. Det är 497 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår. I motionen redovisas andra anslagsnivåer för sju anslag som föreslagits i budgetpropositionen, och dessa ska fördelas enligt följande (yrkande 1). Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslås minskas med 65 miljoner kronor till ca 2 560 miljoner kronor. Anslaget 1:4 Tillväxtverket föreslås minskas med 10 miljoner kronor till ca 257 miljoner kronor. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling föreslås minskas med 187 miljoner kronor till knappt 332 miljoner. Anslaget 1:7 Turistfrämjande föreslås minskas med 20 miljoner kronor till knappt 120 miljoner kronor. Anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal föreslås minskas med 50 miljoner kronor till ca 73 miljoner kronor. Anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation föreslås minskas med 120 miljoner kronor till knappt 253 miljoner kronor. Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet föreslås minskas med 45 miljoner kronor till knappt 328 miljoner kronor. Vidare anförs i motionen att det är önskvärt att fler människor väljer att starta eget företag och att det med hänvisning till undersökningar är rimligt att anta att om fler skolelever läser Ung Företagsamhet (UF) kommer fler företag att startas över tid. Motionärerna anser därför att alla gymnasieelever ska erbjudas att läsa UF (yrkande 3). Därtill anser motionärerna att det bör göras ett kvalitetslyft av UF-verksamheten (yrkande 4). För dessa ändamål avsätter motionärerna 7,5 miljoner kronor. Motionärerna vill även ge Drivhuset i uppdrag att etablera närvaro och verksamhet på landets yrkeshögskolor för att på så sätt ge fler elever möjlighet och hjälp att starta och driva företag (yrkande 5). Motionärerna avsätter 2,5 miljoner kronor till detta.

I motion 2015/16:1550 av Jörgen Warborn (M) framförs att Sverige behöver fler entreprenörer och att unga människor som vill starta eget bör

uppmuntras, för att på så sätt skapa jobb åt sig själva och andra. Motionären anser därför att Tillväxtverkets resurser bör omprioriteras till ökade satsningar på Drivhuset (yrkande 1). Vidare anser motionären att Drivhusets verksamhet ska omfatta studenterna på yrkeshögskolan (yrkande 2) och etableras på fler orter (yrkande 3).

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2015/16:2355 av Josef Fransson m.fl. (SD) föreslås en total anslagsnivå för utgiftsområde 24 Näringsliv på ca 5 790 miljoner kronor. Det är ca 200 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår. I motionen redovisas andra anslagsnivåer för åtta anslag som föreslagits i budgetpropositionen, och dessa ska fördelas enligt följande. Anslaget 1:1 Verket för innovationssystem föreslås minskas med 30 miljoner kronor till knappt 189 miljoner kronor. Minskningen motiveras med att resultatet av den analys Tillväxtanalys gjort av Vinnovas satsningar på små och medelstora innovationsdrivna företag gör att man kan ifrågasätta verksamhetens effektivitet. Motionärerna understryker dock att frågan bör genomlysas grundligt innan förutsättningarna för myndigheten och de företag som får stöd av myndigheten förändras radikalt. Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslås minskas med 230 miljoner kronor till drygt 240 miljoner kronor. Minskningen motiveras i enlighet med resonemanget om anslaget 1:1 Verket för innovationssystem. Anslaget 1:4 Tillväxtverket föreslås ökas med 20 miljoner kronor till 287 miljoner kronor. Ökningen syftar till insatser för att öka kunskapen om och möjligheterna att starta s.k. sociala företag. Anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser föreslås ökas med 10 miljoner kronor till 92 miljoner kronor. Ökningen motiveras med att myndighetens rapporter är ett värdefullt redskap för att beslutsfattare ska kunna ta välgrundade beslut om tillväxtpolitik. Anslaget 1:7 Turistfrämjande föreslås ökas med 5 miljoner kronor till 145 miljoner kronor. Ökningen motiveras med att motionärerna anser att Visit Sweden bör öppna ett kontor i Indien för att marknadsföra Sverige för att på så sätt öka indisk turism i Sverige. Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning föreslås ökas med 16 miljoner kronor till 212 miljoner kronor. Motionärerna identifierar gruvdrift och mineralhantering som ett nyckelområde inom svenskt näringsliv. Anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning föreslås ökas med 4 miljoner kronor till ca 10 miljoner kronor. Ökningen motiveras i enlighet med anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning. Anslaget 1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien föreslås ökas med 1 miljon till ca 9 miljoner kronor. Ökningen motiveras med att motionärerna ser ett behov av att generellt lyfta de naturvetenskapliga institutionerna i Sverige och att Ingenjörsvetenskapsakademien fyller en viktig samhällelig funktion.

I kommittémotion 2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 2 framförs att Indien, som är en växande ekonomi med många potentiella

framtida turister, bör prioriteras. Visit Sweden bör öppna kontor i Indien för att marknadsföra Sverige för att skapa rätt förutsättningar för ökad indisk turism i Sverige.

I kommittémotion 2015/16:2850 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhålls att staten över tid bör avsätta mer resurser för riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning för att främja gruvnäringen.

Centerpartiet

I kommittémotion 2015/16:3151 av Helena Lindahl m.fl. (C) föreslås en total anslagsnivå för utgiftsområde 24 Näringsliv på ca 5 441 miljoner kronor. Det är 557 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår. I motionen redovisas utan närmare motivering andra anslagsnivåer för sex anslag som föreslagits i budgetpropositionen, och dessa ska fördelas enligt följande. Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 65 miljoner kronor till 2 563 miljoner kronor. Anslaget 1:4 Tillväxtverket ökas med 20 miljoner kronor till 287 miljoner kronor. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med 252 miljoner kronor till 266 miljoner kronor. Anslaget 1:7 Turistfrämjande minskas med 30 miljoner kronor till drygt 110 miljoner kronor. Anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal minskas med 100 miljoner kronor till 23 miljoner kronor. Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 130 miljoner kronor till drygt 242 miljoner kronor.

Folkpartiet liberalerna

I kommittémotion 2015/16:2260 av Said Abdu m.fl. (FP) yrkande 2 framförs att Almi framgångsrikt har arbetat med insatser för företag i tidiga utvecklingsskeden. Motionärerna anser därför att Almis innovations- och tillväxtfinansiering bör förstärkas och att Almi därmed ska få ökade resurser för att kunna bistå fler företag i tidiga skeden.

I kommittémotion 2015/16:3204 av Said Abdu m.fl. (FP) föreslås en total anslagsnivå för utgiftsområde 24 Näringsliv på ca 5 375 miljoner kronor. Det är 623 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår. I motionen redovisas andra anslagsnivåer för tio anslag som föreslagits i budgetpropositionen, och dessa ska fördelas enligt följande. Anslaget 1:1 Verket för innovationssystem minskas med 1 miljon kronor till drygt 218 miljoner kronor. Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 195 miljoner kronor till 2 433 miljoner kronor. Minskningen motiveras med att motionärerna ifrågasätter hur verkningfull regeringens s.k. aktiva näringspolitik kommer att vara, och att de anser att de svenska företagen behöver mindre, inte mer, inblandning av politiken och det offentliga. Anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel minskas med 2 miljoner kronor till drygt 620 miljoner kronor. Anslaget 1:4 Tillväxtverket minskas med 1 miljon kronor till 266 miljoner kronor. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med 282 miljoner kronor till knappt 237 miljoner

kronor. Minskningen motiveras i enlighet med anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling. Motionärerna vill dock avsätta 20 miljoner kronor till anslaget med motiveringen att bygga ut webbportalen verksamt.se för att tillgängliggöra mer information, öka möjligheterna för företagarna att lämna information och få fler myndigheter att ansluta sig till webbplatsen. Anslaget 1:7 Turistfrämjande minskas med 30 miljoner kronor till knappt 110 miljoner kronor. Minskningen motiveras i enlighet med anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling. Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning minskas med 1 miljon kronor till ca 195 miljoner kronor. Anslaget 1:15 Konkurrensverket minskas med 1 miljon kronor till knappt 140 miljoner kronor. Anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation ökas med 20 miljoner kronor till 307 miljoner kronor. Ökningen motiveras med att motionärerna vill förstärka Almis tillväxt- och innovationsfinansiering. Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 130 miljoner kronor till knappt 243 miljoner kronor.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 25 framhålls att Visit Swedens arbete bör utökas till att även bistå mötesindustrins aktörer, och motionärerna anser därför att anslaget för Visit Sweden ska ökas med 30 miljoner kronor. Vidare föreslår motionärerna en total anslagsnivå för utgiftsområde 24 Näringsliv på ca 5 331 miljoner kronor. Det är 667 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslår. I motionen redovisas andra anslagsnivåer för sex anslag som föreslagits i budgetpropositionen, och dessa ska fördelas enligt följande (yrkande 42). Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 65 miljoner kronor till ca 2 563 miljoner kronor. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling minskas med 232 miljoner kronor till knappt 287 miljoner kronor. Anslaget 1:7 Turistfrämjande minskas med 10 miljoner kronor till knappt 130 miljoner kronor. Anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal minskas med 100 miljoner kronor till drygt 23 miljoner kronor. Anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation minskas med 130 miljoner kronor till drygt 197 miljoner kronor. Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med 130 miljoner kronor till knappt 243 miljoner kronor.

Vissa kompletterande uppgifter

Kristdemokraternas anslagsfördelning

Företrädaren för Kristdemokraterna har under beredningen av ärendet i utskottet ändrat anslagsfördelningen inom utgiftsområde 24 Näringsliv i förhållande till partiets kommittémotion 2015/16:3207 (KD). Ändringarna omfattar dels anslaget 1:7 Turistfrämjande som ökats med 20 miljoner kronor till knappt 150 miljoner kronor, dels anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet

som minskats med 20 miljoner kronor till drygt 220 miljoner kronor. Ändringarna i jämförelse med regeringens förslag redovisas i bilaga 2.

Vinnovas företagsstöd till små och medelstora företag

Tillväxtanalys presenterade 2014 rapporten Företagsstöd till innovativa små och medelstora företag – en kontrafaktisk effektutvärdering (PM 2014:16). I rapporten granskade Tillväxtanalys effekterna för deltagande företag av några av Vinnovas program för små och medelstora företag. Tillväxtanalys konstaterade bl.a. att det statistiskt inte gick att säkerställa några positiva effekter av stöden för antal anställda, arbetskraftsproduktiviteten, andelen högutbildade arbetstagare eller andelen forskare hos de deltagande företagen. För en närmare redogörelse hänvisas till utskottets betänkande 2014/15:NU1 Utgiftsområde 24 Näringsliv.

Det kan tilläggas att Vinnova i rapporten FoU-program för Små och Medelstora Företag (2015) har tagit fram ett metodologiskt ramverk för effektanalyser av främst myndighetens program för små och medelstora företag. Myndigheten konstaterar även att forskning och utveckling samt innovation i små och medelstora företag är av stor betydelse för tillväxt och jobbskapande och att statliga insatser för forskning och utveckling samt innovation är viktiga för att stimulera forskning och utveckling samt innovation i små och medelstora företag.

Unga företagare

Ung Företagsamhet är en organisation vars syfte är att bl.a. införa entreprenörskap i utbildningssystemet. Organisationen finns representerad i hela Sverige och finansieras av bl.a. Skolverket. Enligt Tillväxtverkets regleringsbrev för 2015 ska Skolverket disponera en del av Tillväxtverkets medel för verksamhetsstöd till organisationer som operativt arbetar med att främja företagande bland ungdomar inom gymnasieskolan.

Drivhuset är en organisation som arbetar för att studenter ska starta och driva företag. Organisationen finns representerad på 14 olika orter i landet och arbetar nära högskolor och universitet på orten. Drivhuset finansierades 2014 bl.a. genom driftsbidrag från Tillväxtverket.

Utskottets ställningstagande

Som tidigare nämnts omfattar utgiftsområde 24 Näringsliv både näringspolitik och utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande. Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. De näringspolitiska insatserna ska även bidra till att uppnå målen i EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning, Europa 2020. Målet för utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande är högsta möjliga grad av frihandel, en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU, ett förstärkt multilateralt handelssystem inom Världshandelsorganisationen (WTO), ökande handelsutbyte mellan Sverige och världen, samt ökade utländska investeringar

i Sverige. För att dessa mål ska nås behöver enligt utskottet de utmaningar som företagen står inför när de exempelvis vill finansiera en expansion, anställa nya personer eller satsa på nya marknader understödjas med en aktiv politik. Den förda politiken måste således främja samarbete mellan olika aktörer, möjliggöra ökade investeringar och göra det lättare för företag att exportera.

Riksdagen fastställde den 25 november 2015 ramarna för de olika utgiftsområdena för 2016. Förutsättningen för den fortsatta beredningen i utskottet är därmed att ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv är knappt 6 miljarder kronor.

Regeringens budgetproposition är resultatet av en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet, och utskottet noterar att regeringens förslag till anslag inom utgiftsområdet är beräknat med utgångspunkt i den inriktning för näringspolitiken och politiken för utrikeshandel, handel- och investeringsfrämjande som redovisas i budgetpropositionen.

I budgetmotionerna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet Folkpartiet liberalerna och Kristdemokraterna har partierna föreslagit en minskning av ramen för utgiftsområdet med respektive 497, 204, 557, 623 och 667 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Utskottet vill mot bakgrund av dessa förslag framhålla att det delar regeringens uppfattning när det gäller med vilken inriktning näringspolitiken bör bedrivas. Utskottet konstaterar att Sverige och svenska företag möter en hårdnande internationell konkurrens i takt med den snabba teknologiska utvecklingen och att världsekonomin och den globala kunskapsbasen skiftar österut. Det är utskottets uppfattning, i likhet med regeringens, att näringspolitiken måste stärka förutsättningarna för företag att skapa, växa och exportera med bas i Sverige. Näringspolitiken är avgörande för att skapa nya arbetstillfällen och pressa tillbaka arbetslösheten. Framgångsrika och växande företag som anställer är därför helt avgörande för att nå regeringens övergripande mål om att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020. Enligt utskottets mening är det viktigt att det förs en politik för fler och växande företag, och utskottet stöder därför regeringens jobbagenda, som bygger på stabila offentliga finanser och består av investeringar i infrastruktur, forskning, bostäder och klimatomställning, en aktiv näringspolitik och insatser för ökad export samt kunskapsreformer för ett modernt arbetsliv.

Vad gäller politiken för utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande delar utskottet regeringens uppfattning om att den förda politiken måste bidra till goda förutsättningar för svenska företag och konsumenter att ta till vara den potential som globaliseringen medför i syfte att stärka svensk ekonomi och handel och därmed Sveriges välbefinnande. Utskottet anser att handel och investeringar är betydelsefulla instrument dels för att uppnå målet om att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020, dels för att det kan stimulera tillväxt, vilket bidrar till att fattiga människor och länder lyfts ur ekonomiskt utanförskap.

I flera av de här aktuella motionerna föreslås olika anslagsminskningar med motiveringen att näringslivet behöver mindre statlig inblandning genom

näringspolitiken. Detta gäller bl.a. motionerna 2015/16:2443 (M), 2015/16:2355 (SD), 2015/16:3151 (C), 2015/16:3204 (FP) och 2015/16:3207 (KD). Utskottet vill med anledning av dessa motioner anföra följande. Sverige har de senaste åren tappat i konkurrenskraft i jämförelse med övriga länder i världen. En slutsats utskottet kan dra av detta är att den förra regeringens politik, som till stor del bestod av skattesänkningar, inte klarade av att till fullo skapa de förutsättningar som företagen behövde för att kunna möta den ökade internationella konkurrensen. Utskottet anser att det är politikens roll att underlätta för företagen att växa och skapa fler jobb. Utskottet delar således regeringens uppfattning att om Sverige ska stå starkt i den internationella konkurrensen krävs en aktiv näringspolitik med ett väl utvecklat samarbete mellan t.ex. politik på olika nivåer, näringsliv, arbetstagarorganisationer, offentlig sektor, myndigheter, intresseorganisationer, industriforskningsinstitut samt universitet och högskolor.

Vad gäller de enskilda anslagen inom utgiftsområde 24 Näringsliv välkomnar utskottet den ökning av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling med ca 180 miljoner kronor som regeringen har föreslagit. Anslaget kommer därmed att uppgå till drygt 2,6 miljarder kronor. Anslagsökningen syftar bl.a. till att genomföra en satsning inom det immaterialrättsliga området (+20 miljoner kronor) och en satsning på miljö- och klimatteknik (+65 miljoner kronor). Utskottet noterar att Folkpartiet liberalerna har föreslagit en minskning på 195 miljoner kronor av anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling samtidigt som partiet i budgetmotion 2015/16:3244 (FP) betonar vikten av de tidigare höjda forskningsanslagen till följd av riksdagens beslut om regeringens proposition Forskning och innovation (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3) och att partiet även fortsättningsvis vill prioritera forskningen. Enligt utskottets uppfattning ter sig detta motsägelsefullt.

Utskottet står bakom regeringens förslag om en ökning av anslaget 1:5 Näringslivsutveckling och de satsningar som ska genomföras för att stärka Sveriges konkurrens- och innovationskraft bl.a. inom ramen för regeringens nyindustrialiseringsstrategi och genom insatser för destinationsutveckling i tidiga skeden.

Vad gäller regeringens nyindustrialiseringsstrategi kommer den att fokusera på hur Sveriges konkurrensfördelar kan stärkas ytterligare bl.a. i fråga om kompetensförsörjning, produktivitet och samverkan mellan industri och akademi för att ge bättre förutsättningar för industriella etableringar och investeringar i hela landet. Utskottet delar även regeringens bedömning att det finns en stor potential för hållbar industriproduktion, och det är utskottets uppfattning att strategins olika delar är viktiga i och med den hårdnande internationella konkurrensen.

Vidare välkomnar utskottet regeringens insatser för att ta till vara och stärka den svenska besöksnäringens tillväxtpotential. Utskottet vill framhålla vikten av att ta till vara erfarenheter och kompetenser hos redan etablerade aktörer och ser positivt på att tidigare utförda insatser för fler exportmogna

destinationer nu kompletteras med åtgärder för att främja destinationsutveckling i tidiga skeden. Som framhålls i propositionen ska dessa insatser ha ett särskilt fokus på åtgärder som stärker utvecklingen av nya hållbara produkter och upplevelser. Vidare stöder utskottet regeringens förslag om en ökning av anslaget 1:7 Turistfrämjande som bl.a. avser ökad marknadsföring av hållbar natur- och ekoturism på landsbygden.

Därtill välkomnar utskottet ökningen av anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation. Ökningen avser bl.a. insatser för att ta till vara potentialen för innovation och tillväxt i företag i hela landet.

Utskottet stöder även regeringens ökning på 130 miljoner kronor av anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet. Ökningen syftar till att realisera flera av de insatser som regeringen presenterade i exportstrategin i september 2015 för att stärka svenska företags export- och internationaliseringsmöjligheter på viktiga marknader och öka antalet exporterande företag.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet således regeringens förslag till anslag för utgiftsområde 24 Näringsliv. Utskottet förordar vidare att riksdagen godkänner de bemyndiganden som regeringen föreslagit inom utgiftsområdet. Därmed avstyrker utskottet samtliga här behandlade motionsyrkanden.

AB Svensk Exportkredit

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen återkallar bemyndigandet för regeringen att förändra statens ägarandel i Aktiebolaget Svensk Exportkredit.

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen att riksdagen ska återkalla det tidigare lämnade bemyndigandet att förändra ägandet i Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK).

Regeringen anför att SEK är en central aktör inom det statliga främjandet av den svenska exportnärings och för ett förverkligande av regeringens exportstrategi. Med hänsyn till bolagets viktiga roll anser regeringen därför att det är naturligt att staten även i fortsättningen äger 100 procent av aktierna i SEK.

Vidare anför regeringen att SEK finansierar sig på kapitalmarknaden och att tydlighet kring ägandet är en viktig parameter för marknadens och ratingbolagens syn på SEK. I samband med att regeringens lista över aktuella bemyndiganden att förändra det statliga ägandet publiceras i olika sammanhang skapas en onödig osäkerhet på marknaden, vilket påverkar villkoren för bolagets upplåning. Ett återkallande av bemyndigandet skulle, menar regeringen, tydliggöra för marknadens aktörer att staten inte har för avsikt att minska ägandet i SEK.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen bemyndigade våren 1996 regeringen att förändra statens ägarandel i Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK) inom intervallet 34 till 100 procent (prop. 1995/96:141, bet. 1995/96:NU26). Staten ägde då aktierna i SEK till lika delar tillsammans med affärsbankerna som vid den tidpunkten ville avsluta sitt ägande. Bemyndigandet att förändra den statliga ägarandelen syftade till att skapa handlingsutrymme för regeringen att hitta en ny ägarstruktur. Sedan 2003 äger staten 100 procent av aktierna i SEK.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot regeringens förslag om att återkalla det tidigare lämnade bemyndigandet för regeringen om att förändra ägandet i Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK). Riksdagen bör således godkänna regeringens förslag.

AB Göta kanalbolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner att

- aktierna i AB Göta kanalbolag inte ska medföra rätt till utdelning
- att bolagets vinst i den mån den inte reserveras ska användas för att främja bolagets ändamål enligt bolagsordningen och
- att bolagets behållna tillgångar vid bolagets likvidation ska tillfalla staten.

Propositionen

Det framgår av 3 kap. 3 § aktiebolagslagen (2005:551) att det ska anges i bolagsordningen om ett aktiebolags verksamhet helt eller delvis ska ha ett annat syfte än att ge vinst till fördelning mellan aktieägarna. Det ska i dessa fall också anges hur bolagets vinst och behållna tillgångar vid bolagets likvidation ska användas.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att bolagsordningen för AB Göta kanalbolag föreskriver att aktierna i bolaget inte medför rätt till utdelning, utan att bolagets vinst i den mån den inte reserveras i stället ska användas för att främja bolagets ändamål enligt bolagsordningen. Vidare bör det föreskrivas att bolagets behållna tillgångar vid bolagets likvidation ska tillfalla staten eftersom staten är enda aktieägare i bolaget.

Motionen

I motion 2015/16:1117 av Sten Bergheden (M) framhålls att Göta kanal är ett av Sveriges populäraste turistmål som kräver kontinuerligt underhåll för att

hållas i farbart skick. Verksamheten runt kanalen skapar även jobb. Motionären anser att det är viktigt att bevara och underhålla kanalen samt utveckla turist- och näringsverksamheten utmed kanalen. Därför bör en långsiktig planering för hur Göta kanal ska underhållas och rustas upp tas fram.

Vissa kompletterande uppgifter

AB Göta kanalbolag är aktiebolag som äga till 100 procent av staten. Sedan budgetåret 1992/93 har riksdagen anvisat medel på statens budget för upprustning och drift av Göta kanal (prop. 1992/93:51, bet. 1992/93:NU15). Bolaget lämnar ingen utdelning till aktieägaren. Enligt bolagsordningen ska bolagets verksamhet vara att driva och förvalta Göta kanal samt att i övrigt förvalta och utnyttja bolagets fastigheter och övriga tillgångar till gagn för driften av Göta kanal. Verksamhetens ändamål är att bevara Göta kanals värde, såväl som kulturhistoriskt byggnadsverk som turistattraktion.

I budgetpropositionen för 2016 föreslår regeringen att anslaget ökas med 100 miljoner kronor till 123 miljoner kronor för upprustning av Göta kanal 2016. För samma ändamål beräknas anslaget öka med 50 miljoner kronor 2017–2019.

Utskottets ställningstagande

Regeringen föreslår att bolagsordningen för AB Göta kanalbolag ändras så att aktierna i bolaget inte medför rätt till utdelning, utan att bolagets vinst i den mån den inte reserveras i stället ska användas för att främja bolagets ändamål enligt bolagsordningen. Vidare bör bolagsordningen ändras så att bolagets behållna tillgångar vid bolagets likvidation ska tillfalla staten, då staten är den enda aktieägaren i bolaget.

Utskottet har inget att invända mot detta förslag och anser att det är bra att bolagsordningen tydliggörs i linje med de krav som finns i aktiebolagslagen. Riksdagen bör således godkänna regeringens förslag.

När det gäller yrkandet i motion 2015/16:1117 (M) om att det bör tas fram en långsiktig planering för hur Göta kanal ska underhållas och rustas upp vill utskottet påminna om att riksdagen 1992 beslutade att staten ska finansiera upprustningen av Göta kanal och att riksdagen sedan dess har anvisat medel för upprustning och drift av kanalen. Utskottet anser mot denna bakgrund att motionen kan avslås av riksdagen.

SAS AB

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner att de direkta försäljningskostnader som uppkommer i samband med försäljning av aktier i SAS AB får finansieras genom att de avräknas från de likvider som fås vid försäljningen.

Propositionen

Regeringen föreslår att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband av med avyttring av aktier i SAS AB ska få finansieras genom att de avräknas från de likvider som fås vid försäljningen, detta för att det i samband med en försäljning av aktier uppkommer vissa direkta kostnader för ägaren staten. Bland annat uppstår kostnader för extern rådgivning.

Vissa kompletterande uppgifter

Regeringen föreslog i propositionen om nyemission i SAS AB (prop. 2009/10:121) att regeringen skulle bemyndigas att vid lämplig tidpunkt vidta följande åtgärder, var för sig eller i kombination: a) att minska ägandet i SAS genom att avyttra hela eller delar av aktieinnehavet eller genom utspädning av befintlig ägarandel, b) att förvärva eller byta aktier, rättigheter att förvärva aktier eller andra former av andelar i det företag eller den företagsgrupp som förvärvar aktier i SAS och c) att avyttra de tillgångar och rättigheter som staten enligt a) och b) får som likvid om andra tillgångar än kontanter erhålls. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2009/10:FiU35).

Utskottets ställningstagande

Regeringen har föreslagit att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med avyttring av aktier i SAS AB avräknas från de likvider som fås vid försäljningen. Utskottet har inget att invända mot detta och förordar således att riksdagen godkänner regeringens förslag.

Reservation

Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (SD)

av Mattias Bäckström Johansson (SD) och Johan Nissinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

a) Anslagen för 2016

Riksdagen anvisar anslag för 2016 inom utgiftsområde 24 enligt förslaget i bilaga 4 och ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2355 av Josef Fransson m.fl. (SD),

2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 2 och

2015/16:2850 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 6,

bifaller delvis proposition 2015/16:1 utgiftsområde 24 punkt 10 och avslår motionerna

2015/16:1550 av Jörgen Warborn (M) yrkandena 1–3,

2015/16:2260 av Said Abdu m.fl. (FP) yrkande 2,

2015/16:2277 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) yrkande 14,

2015/16:2443 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1 och 3–5,

2015/16:3151 av Helena Lindahl m.fl. (C),

2015/16:3204 av Said Abdu m.fl. (FP),

2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 25 och 42 samt

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 44.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

=Utskottet.

Ställningstagande

Riksdagen fastställde den 25 november ramarna för utgiftsområdena för 2016. För utgiftsområde 24 Näringsliv beslutade riksdagen om en ram på ca 5 998 miljoner kronor. Förutsättningen för utskottets behandling av anslagen i budgetprocessens andra steg är att anslagen inom utgiftsområdet inte får överstiga den nämnda ramen. Eftersom Sverigedemokraternas ram för utgiftsområdet ligger ca 200 miljoner kronor under den fastslagna ramen förordar vi att riksdagen fördelar anslagen i enlighet med kommittémotion 2015/16:2355 (SD). Vi vill med anledning av detta anföra följande.

I Sverigedemokraternas budgetmotion 2015/16:761 tydliggör vi att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning

å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Vi sverigedemokrater tror på en pluralistisk ekonomi där politikerna tar ett steg tillbaka och i stället låter de bästa idéerna blomstra och de bästa entreprenörerna bli framgångsrika. Samhället har en viktig roll att fylla som garant för fungerande institutioner, infrastruktur, utbildning och social trygghet, vilket i sin tur kräver finansiering. Det är vår uppfattning att näringslivspolitikerna i stor utsträckning bör genomsyras av förutsägbarhet och att förändringar på detta område bör genomföras med försiktighet. Diskussionen om vad som egentligen genererar tillväxt och nya framgångsrika företag behöver fördjupas. Vi tror att staten kan behöva ta ett steg tillbaka på vissa områden och överlåta innovation, entreprenörskap och förnyelse av näringslivet till de mest lämpade privata aktörerna, vars förutsättningar snarare kan optimeras genom reformer på t.ex. skatteområdet.

Vi sverigedemokrater eftersträvar tydliga och långsiktiga spelregler för alla företag oavsett storlek, och dessa företag ska kunna verka på en marknad fri från onödiga detaljregleringar. För att Sveriges näringslivsklimat ska bli konkurrenskraftigare är det flera politikområden som måste utvecklas. Bland annat måste energipolitiken bidra till att det levereras kraft med hög leveranssäkerhet till konkurrenskraftiga priser. Vidare handlar det om skattepolitiken, där de svenska skatterna måste vara internationellt sett konkurrenskraftiga. Det handlar också om en väl fungerande kapitalförsörjning och en utbildningspolitik som underlättar för företag att hitta rätt kompetens. Även forskningen är en viktig del i näringslivsklimatet, och det är centralt att tillräckliga resurser avsätts och att de används på ett sätt som stärker näringslivet.

Vidare anser vi att en central ambition för näringspolitiken är att minska företagens administrativa börda, som i vissa avseenden är orimligt stor. Sverigedemokraterna stöder helhjärtat ambitionerna kring En dörr in som innebär att företag ska kunna lämna in de flesta uppgifter som myndigheterna kräver vid ett tillfälle på ett ställe.

Därtill är det viktigt att påminna om att fyra av fem nya jobb skapas i växande småföretag. Det är dessa företag som har stått för en stor del av sysselsättningstillväxten under tidigare högkonjunkturer och som sannolikt också har en nyckelroll för Sveriges väg mot högre sysselsättning.

Motorn i Sveriges ekonomi är en fungerande industri, då industrin är ett fundament för Sveriges välstånd. Den svenska industrin och den industrirelaterade tjänstesektorn sysselsätter tillsammans ca 1 miljon individer, och samhället är i stort sett beroende av industrins exportinkomster. Vi har ambitionen att Sverige ska fortsätta att vara en avancerad kunskaps-ekonomi och en stark industrination.

Vi sverigedemokrater har en positiv syn på en fri och öppen handel med varor och tjänster. Handeln minskar protektionism samt förmedlar kontakter och kompetens mellan länder och världsdelar. Den globala handeln är därmed en stor bidragande faktor till både ökat välstånd och minskad fattigdom. Vi

menar att goda handelsrelationer och konkurrensneutrala globala handelsavtal är av största vikt, samt att det genererar en väl avstämd handelspolitik och bidrar till sunda konkurrensförhållanden. Detta gynnar bl.a. den svenska industrin och dess handelspartner.

Det är mot denna bakgrund som vi sverigedemokrater har utformat våra förslag till anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv som återfinns i kommittémotion 2015/16:2355. Således delar vi inte regeringens bedömning när det gäller flera av de här behandlade anslagen. Enligt vår uppfattning bör riksdagen i stället anvisa anslag för 2016 inom utgiftsområdet enligt följande. Anslaget 1:1 Verket för innovationssystem bör minskas med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, och anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling bör minskas med 230 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, för att effektiviteten i Vinnovas stöd till små och medelstora företag, vilket Tillväxtanalys påpekat, kan ifrågasättas. Anslaget 1:4 Tillväxtverket bör ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att öka kunskapen om och möjligheterna att starta sociala företag. Vidare bör anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att Tillväxtanalys rapporter fyller ett viktigt syfte som underlag för beslutsfattare. Anslaget 1:7 Turistfrämjande bör ökas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vi ser Indien som ett land med många potentiella framtida turister för Sverige. I likhet med vad som även sägs i kommittémotion 2015/16:2847 (SD) bör regeringen ge Visit Sweden i uppdrag att öppna ett kontor i Indien för att på plats marknadsföra Sverige som turistland. Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning och anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning bör ökas med 16 respektive 4 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Gruvdrift och mineralhantering är ett nyckelområde för svenskt näringsliv. Vidare anser vi, i likhet med vad som anförs i kommittémotion 2015/16:2850 (SD) att riksdagen bör tillkännage för regeringen att resurserna till geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning bör stärkas. Även anslaget 1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien bör tilldelas 1 miljon kronor mer än regeringen föreslår. Akademiens anslag har legat konstant i ett flertal år, och vi anser att akademien fyller en viktig samhällsfunktion.

Utöver det vi här framfört gäller det som sägs i budgetpropositionen för 2016 om dels anslagen, dels bemyndigandena om ekonomiska åtaganden.

Sammanfattningsvis förordar vi att riksdagen bifaller motionerna 2015/16:2355 (SD), 2015/16:2847 (SD) och 2015/16:2850 (SD) i berörda delar. Vidare anser vi att riksdagen delvis bör godkänna regeringens förslag om anslag och bemyndiganden för 2016. Övriga här aktuella motionsyrkanden bör riksdagen avslå.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (M)

Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M) och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) anför:

Den 25 november 2015 beslutade riksdagen om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:FiU1). I motionen Sverige kan mer – Politik som bryter det nya utanförskapet (mot. 2015/16:3043) presenteras Moderaternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige beskrivs ofta som ett av världens bästa länder att leva och växa upp i. Men Sverige står inför flera stora utmaningar framöver. Trots att fler vill arbeta är trösklarna in i arbete fortfarande höga för dem med låga inkomster. Vi ser ett nytt utanförskap växa fram som genom långvarig strukturell arbetslöshet drabbar unga människor och utrikes födda särskilt hårt. Dessutom ställer en allt tuffare internationell konkurrens höga krav på våra företag och deras jobbskapande. Det här är avgörande framtidsfrågor för Sverige.

Budgetpropositionen visar på en regering som står handfallen inför de viktiga utmaningar Sverige står inför och som inte förmår ta vara på de goda förutsättningar Sverige har. Regeringens politik med stora skattehöjningar på jobb och företagande riskerar att leda till att Sveriges jobbtillväxt bromsas, och försämrar också möjligheterna till en god integration genom att höja trösklarna in till arbetsmarknaden. Det här är fel väg för Sverige.

Vi moderater står för en annan väg. Vårt mål är att öka välståndet och tryggheten för alla medborgare i Sverige. De reformförslag vi presenterar är därför fokuserade på hur jobben ska bli fler. Vi vill minska utanförskapet och stärka incitamenten till att arbeta genom att stå upp för rimliga skattenivåer, stärka investeringar i utbildning och infrastruktur och värna företagsklimatet. Fler i arbete är avgörande för att få mer kunskap i skolan, högre kvalitet i välfärden och ett starkare Sverige.

Riksdagen har ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter och beslutas i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom regeringens förslag på ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken, deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I stället framför vi i detta särskilda yttrande synpunkter på regeringens förslag och redovisar den anslagsfördelning och de förslag som vi föreslår i kommittémotion 2015/16:2443 (M).

Vad gäller näringspolitiken vill vi inledningsvis framhålla att ett gott företagsklimat är grundläggande för att människors inneboende kraft, kreativitet och entreprenörskap ska ha möjlighet att förverkligas. Att företag startas och växer är grunden för jobb och för finansieringen av Sveriges gemensamma välfärd. Fler företag och fler i arbete betyder fler händer i vården och fler lärare på skolorna. Vi moderater vill därför skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bl.a. tillgång till kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar. Under alliansregeringen blev det mer lönsamt än tidigare att arbeta och att starta och driva företag i Sverige. Sänkt inkomstskatt som särskilt gynnade dem som hade låg- och medelinkomster ökade drivkrafterna för arbete samtidigt som bl.a. sänkt bolagsskatt och ändrade 3:12-regler underlättade nyföretagande och tillväxt i redan befintliga företag. Satsningar på forskning och innovation har ytterligare stärkt Sveriges internationella konkurrenskraft samtidigt som grunden lagts för fler jobb.

Sveriges välbefinnande byggs genom öppenhet och handel. Samtidigt utmanas företag och jobb i Sverige ständigt av entreprenörer och innovationer från hela världen. För att säkerställa fortsatt goda villkor för företagande och för att svenska företag ska kunna konkurrera på den globala marknaden behöver villkoren för företagsamhet och entreprenörskap kontinuerligt utvärderas och förbättras. En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att klara jobben och välfärden.

Sverige har en internationellt sett stor finansiell sektor i förhållande till ekonomins storlek. Sektorn ger ett viktigt bidrag till den svenska tillväxten och säkerställer att många branscher och företag har god tillgång till kapital. För att nya företag ska skapas och växa är tillgången på kapital central. Sveriges entreprenörer behöver goda förutsättningar för att kommersialisera innovativa affärsidéer och utveckla växande företag. I relation till jämförbara länder är dock mindre kapital i Sverige fördelat på de allra tidigaste utvecklingsfaserna av nya produkter eller tjänster, och det riskvilliga kapitalet har också minskat över tid. Här har statliga finansieringsinsatser en viktig marknadskompletterande roll att spela.

I enlighet med vad som framförs i kommittémotion 2015/16:2443 (M) anser vi att det är önskvärt att fler människor väljer att starta eget företag. För att nå dit är det viktigt att påverka attityder. Utifrån undersökningar som gjorts av Tillväxtverket och av organisationen Ung Företagsamhet (UF) är det rimligt att dra slutsatsen att fler företag skulle startas över tid om fler elever erbjuds och valde att gå UF. Det finns stora skillnader i hur stor andel elever som går UF på olika gymnasieprogram, där bl.a. nio av tio elever på handels- och administrationsprogrammet deltar UF:s verksamhet, medan mindre än var tionde elev på byggprogrammet gör det. Det bör därför finnas möjligheter att erbjuda fler elever en chans att delta i UF, inte minst då många elever på yrkesprogram ofta senare i livet startar eget företag och genom UF torde stå bättre rustade för livet som egenföretagare. Vi moderater anser därför att alla

gymnasieelever i Sverige ska erbjudas att delta i UF. Det är också angeläget att i samband med detta göra ett kvalitetslyft av UF-verksamheten.

Ett viktigt arbete för att främja företagsamhet bedrivs på yrkeshögskolorna runt om i landet. Drivhuset har en etablerad verksamhet med goda resultat vars idéer skulle lämpa sig väl även på yrkeshögskolorna. I enlighet med vad som förordas i kommittémotion 2015/16:2443 (M) och även berörs i motion 2015/16:1550 (M) anser vi att Drivhuset borde få i uppdrag att etablera närvaro och verksamhet på landets yrkeshögskolor för att ge fler elever möjlighet och hjälp med att starta och driva företag.

Vidare finns många exempel på nyanlända med en stark entreprenörsanda och en tydlig vilja att bli självförsörjande. Denna vilja måste mötas av samhället. Att starta och driva företag är ett stort personligt åtagande och är ofta krävande i uppstartsfasen vad gäller att formulera en affärsplan och hitta finansiering eller att registrera företaget och ta nödvändiga myndighetskontakter. För att fler utrikes födda och nyanlända ska våga och kunna ta steget att starta och driva företag vill vi i enlighet med partimotion 2015/16:3241 (M) och kommittémotion 2015/16:2277 (M) förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den s.k. IFS-rådgivningen.

Om ramarna för Moderaternas samlade budgetförslag hade antagits av riksdagen i budgetprocessens första steg hade det funnits andra förutsättningar för att driva en framgångsrik och företagsfrämjande politik. Vår uppfattning om anslagsfördelningen inom utgiftsområdet överensstämmer med vad som framgår av kommittémotion 2015/16:2443 (M). Vi anser således att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling borde minskas med 65 miljoner kronor och att anslaget 1:4 Tillväxtverket borde minskas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Därtill anser vi att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde minskas med 187 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vidare borde inom anslaget 1:5 Näringslivsutveckling i enlighet med motiveringen ovan 7,5 miljoner kronor respektive 2,5 miljoner kronor särskilt avsättas till Ung Företagsamhet respektive Drivhuset. Anslaget 1:7 Turistfrämjande borde minskas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Även anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal borde minskas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling borde minskas med 120 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, och inom ramen för anslaget borde Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund, den s.k. IFS-rådgivningen, som nämnts ovan förstärkas. Därtill borde anslaget 2:3 Exportfrämjande minskas med 45 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Dessa förändringar jämfört med regeringens förslag motiveras bl.a. med att vi förordar andra företagsfrämjande insatser, såsom sänkta arbetsgivaravgifter för unga samt höjda ROT- och RUT-avdrag. Dessa satsningar anser vi skulle leda till att fler jobb skapas i Sverige.

2. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (C)

Helena Lindahl (C) anför:

Centerpartiets vision är att Sverige ska bli ett av världens mest framgångsrika länder ekonomiskt, med möjligheter för alla att arbeta och utvecklas. Förutsättningarna för detta är ett näringsliv i frontlinjen för internationell konkurrenskraft och innovation och en bred bas av småföretag som tillåts utvecklas och växa i hela landet. Jag och Centerpartiet vill att Sverige ska vara ett föredöme på miljöområdet och genom konkreta styrmedel visa att ekonomisk tillväxt, innovation och entreprenörskap går hand i hand med minskade utsläpp och gifter samt med ekologisk balans. Genom vår politik vill vi skapa välfärd och trygghet för alla i hela landet, dels genom ett ökat välståndsskapande som medger mer resurser till skola, vård och omsorg, dels genom att dessa resurser används bättre.

Under åren med alliansregeringen lades grunden till stabila statsfinanser. Viktiga steg togs för att lätta skattebördan och minska regleringarna. Över 300 000 nya arbetstillfällen skapades och utanförskapet minskade med drygt 200 000 personer, samtidigt som den gröna omställningen accelererade. När den nu sju år långa internationella krisen äntligen är till ända måste Sverige ta nästa steg för att skapa maximalt med jobb under den globala återhämtningen.

Den svenska regeringen är på väg i motsatt riktning. Stora skattehöjningar på jobb och regleringar av växande företag riskerar att bryta återhämtningen och kommer att drabba tiotusentals arbetstillfällen. De mest utsatta grupperna på arbetsmarknaden är de som drabbas hårdast. Dessutom bidrar de statliga myndigheternas uttag från landsorten tillsammans med höjningen av drivmedelsskatten till ytterligare klyftor mellan stad och land, vilket i sin tur påverkar hela landets möjlighet till utveckling. Sverige behöver en förnyad ekonomisk politik.

Centerpartiet har i budgetmotion 2015/16:3223 föreslagit ett alternativ till regeringens budgetproposition. I motionen föreslås stora och viktiga struktur-reformer på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden, omläggningar av skatten på arbete och företagets villkor samt en kraftfull grön skatteväxling där sänkt skatt på arbete finansieras genom att förorenaren betalar för utsläpp. Målet är att frigöra alla de krafter som finns runt omkring i vårt land, så att nya initiativ och idéer belönas i stället för att bestraffas.

Riksdagen har i första steget av budgetprocessen emellertid ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av inkomster som föreslås där. Eftersom riksdagen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag och Centerpartiet önskar avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning. Centerpartiets budgetförslag måste betraktas som en helhet där delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. I stället framför jag i detta särskilda yttrande den fördelning av anslagen inom utgiftsområde 24 som förordas i Centerpartiets kommittémotion 2015/16:3151.

För att fler jobb ska skapas är det min och Centerpartiets uppfattning att såväl flexibiliteten som tryggheten på svensk arbetsmarknad behöver ökas. Detta kräver bl.a. att turordningsreglerna byts ut mot ett modernare och tryggare system och att kraven på proportionalitet vid användning av sympatiåtgärder och blockader bör öka. Även företrädesrätten vid återanställning bör ses över för att minska riskerna med att anställa.

Jag anser även att fler regleringar som påverkar företag måste ha solnedgångsklausuler och att nya kostnadsdrivande regler bör kompenseras av regellättnader som minskar kostnaderna än mer, med principen ”en regel in – en regel ut”. Vidare ska företagens uppgiftsinlämning till myndigheter förenklas och företag ska bara behöva lämna uppgifter till en plats vid ett tillfälle. Tillämpningen av regleringar och föreskrifter för företag bör kunna omprövas om det går att påvisa att en annan, mindre kostnadskrävande, tillämpning uppnår likvärdiga resultat. Dessutom anser jag att mikro-företagande borde kunna främjas ytterligare genom kraftigt förenklade regler.

Därtill vill jag påpeka att mellan 2006 och 2014, när Centerpartiet satt i regering, ökade kvinnors företagande kraftigt. Ekonomisk makt och ett ökat ägande är centrala delar i arbetet för ett mer jämställt samhälle. Historiskt har kvinnodominerade branscher hämmats av offentliga monopol och detalj-regleringar. Dessa branscher har nu öppnats för företagande och konkurrens. Det har gett kvinnor mer egenmakt och bidragit till den kraftiga ökningen av antalet kvinnor som är företagare och vd:ar. Det är centralt att kvinnors möjlighet att starta och driva företag stärks ytterligare.

Vidare är det min uppfattning att det statliga riskkapitalet måste effektiviseras och samordnas. Särskilt viktigt i ett sådant arbete är att nya och växande företag i hela landet, även utanför storstäderna, har god tillgång till kapital. Av den anledningen vill jag och Centerpartiet behålla Inlands-innovation AB, som har fokus på riskkapitalförsörjning för företag i de fem Norrlandslänen, Dalarna och Värmland.

EU är världens största integrerade marknad. Den ökade rörligheten för varor, tjänster, människor och kapital som EU möjliggjort har bidragit till tillväxt och jobbskapande, inte minst i Sverige. Men EU och dess medlemsländer står inför stora utmaningar, och det är min mening att det krävs mer av handel och öppenhet för att säkerställa unionens långsiktiga överlevnad. Jag och Centerpartiet vill öppna den inre marknaden ytterligare, vilket särskilt gäller utvecklingen av en digital inre marknad, med en stark nätneutralitet. Jag ser även att EU behöver öppna sig mer mot omvärlden och aktivt arbeta för upprättandet av fler internationella frihandelsavtal.

När det gäller anslagen inom utgiftsområde 24 Näringsliv är det min uppfattning att de borde ha utformats i enlighet med kommittémotion 2015/16:3151 (C). Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling borde minska med 65 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Detta motiveras av att jag och Centerpartiet avvisar regeringens insatser för dels miljö- och klimatteknik, dels det immaterialrättsliga området. Anslaget 1:4 Tillväxtverket borde ökas med 20 miljoner kronor i förhållande

till regeringens förslag för att påskynda införandet av tjänsten En dörr in. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde i förhållande till regeringens förslag minskas med 252 miljoner kronor för att generell bättre villkor för företagen bör prioriteras framför en utvidgad statlig näringspolitik. Jag avvisar således bl.a. regeringens förslag om finansiering av Innovationsrådet, åtgärder för nyindustrialisering och destinationsutveckling samt satsningar på miljö- och klimatteknik för att i stället prioritera finansieringen av insatser riktade mot förbättringar av företagsklimatet. Anslaget 1:7 borde minskas med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Jag anser att turismen är betydelsefull för den svenska ekonomin, men att branschen i stället bör främjas genom ett generellt bättre företagsklimat med lägre kostnader för företagen. För att finansiera sådana insatser avvisas därför regeringens förslag om bl.a. medel för marknadsföring av hållbar natur- och ekoturism. Anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal borde minskas med 100 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Även anslaget 2:3 Exportfrämjande borde minskas med 130 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag eftersom jag och Centerpartiet avvisar regeringens s.k. exportoffensiv.

3. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (L)

Maria Weimer (L) anför:

Sverige står starkt efter åtta år med ett styre av Alliansen. De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och vi står inför en stundande högkonjunktur.

Samtidigt präglas omvärlden av stora nedåtrisker. Kriget i Syrien och Ukraina och en osäker makroekonomisk miljö skapar otrygghet för både människor och den framtida ekonomiska utvecklingen. Kostnaderna för sjukskrivningar ökar, och nu i ännu högre grad än när budgetpropositionen överlämnades till riksdagen eskalerar kostnaderna som följer av migrationsströmmarna till Sverige. Jag, och Liberalerna, är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktingkatastrofen sedan andra världskriget, vilket understryker behovet av att vårda de offentliga finanserna.

Budgetmotion 2015/16:3244 (FP) är därför stram, och innehåller förslag om ett lägre utgiftstak och ett högre finansiellt sparande än regeringen. På flertalet utgiftsområden är kostnaderna lägre än de regeringen föreslår. Genom att särskilt avvisa stora utgiftsökningar inom arbetsmarknadspolitiken och bostadspolitiken, samtidigt som miljöskatterna höjs, skapar Liberalerna utrymme för en budget som prioriterar jobben, kunskapen i skolan och försvaret av Sverige.

Riksdagen har genom rambeslutet avvisat det förslag till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per anslagsområde som Liberalerna förordar. Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se. Sverige kommer att tappa i jobb, kunskap och försvarsförmåga.

Mitt partis budgetförslag är att betrakta som en helhet. På majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som jag och Liberalerna förespråkade. Jag och övriga inom Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på långt sikt försvaga budgetprocessen och effektiviteten i finanspolitiken. Riksdagen har beslutat om ramarna för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster för 2016 enligt regeringens förslag (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:FiU1).

Jag väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen av anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv och väljer i stället att i detta särskilda yttrande framföra den fördelning av anslagen inom utgiftsområdet som förordas av mig och Liberalerna i enlighet med kommittémotion 2015/16:3204 (FP).

När det gäller näringspolitiken är det min uppfattning att det ska löna sig att driva företag och våga investera. Växande företag betyder fler jobb och tillväxt, vilket i förlängningen leder till ökade skatteintäkter som i sin tur finansierar Sveriges gemensamma välfärd. Sverige ska uppmuntra entreprenörer och företagare genom ett bra företagsklimat, konkurrenskraftiga skatteregler och väl fungerande finansiella marknader.

Det är centralt att villkoren för företag och entreprenörer förbättras. Sverige behöver ett gott näringslivsklimat, vilket också möjliggör för företagare att skapa riktiga jobb. För Sverige behöver fler jobb och jobben blir fler när företag startar och växer och när arbetsgivare vågar anställa. Särskilt viktigt är att möjliggöra för de små företagen att växa, utvecklas och anställa fler, då fyra av fem jobb skapas av företag med under 50 anställda.

Globaliseringen främjar tillväxt, effektivitet och positiva strukturförändringar. Öppenhet och handel med omvärlden är grunden för en välmående demokrati och marknadsekonomi. Liberalerna vill fortsätta riva handelshinder samtidigt som konsumentskydd och miljö värnas. Jag anser att Sverige ska vara pådrivande för ett ambitiöst transatlantiskt handels- och investeringsavtal (TTIP) mellan EU och Förenta staterna. Om jobben ska bli fler måste Sverige fortsätta att vara öppet gentemot omvärlden. Svensk export motsvarar nästan hälften av Sveriges BNP. Ett exportberoende land som Sverige bygger sitt välstånd genom öppenhet och handel. Samtidigt ställer det krav på svenska företag att kunna möta konkurrensen på en global marknad.

Mer problematiskt är att svenska företag utmanas från politiskt håll i form av regeringens höjda skatter och sämre investeringsklimat. Byråkratiska regler och höga skatter gör att vissa företag väljer att flytta sin verksamhet från Sverige. Varje ny regel riskerar att öka regelkrånglet, vilket slår direkt mot lönsamheten. Därför behövs en ny plattform där företagare lämnar in uppgifter en gång på en plats, och att uppgifterna därefter förs vidare till relevant myndighet.

Regeringens insatser för en mer s.k. aktiv näringspolitik bör ifrågasättas utifrån vilka effekter en sådan politik kan uppnå. Vad svenska företag behöver är mindre, inte mer, inblandning av politiken och det offentliga. Svenska

företag behöver långsiktiga förutsättningar för ett mer innovativt och kreativt näringsliv i Sverige. Det handlar om villkoren för entreprenörskap, företagande samt forskning och utveckling. Det handlar om nivåer på skatter men också förutsättningarna för en stabil och konkurrenskraftig energiförsörjning som nu utmanas av regeringen.

För att företag ska kunna starta och växa finns behov av riskvilligt kapital. Företag ska finansieras med privat kapital, men statligt riskkapital kan behövas för att komplettera det privata kapitalet. Dagens system med statligt riskkapital fungerar inte tillfredsställande eftersom det bl.a. tränger undan det privata riskkapitalet i stället för att vara marknadskompletterande. Det statliga riskkapitalet behöver reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital.

Även om jag avstår från att delta i beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområdet står jag fast vid uppfattningen om att anslagen borde ha utformats i enlighet med förslagen i kommittémotion 2015/16:3204 (FP). Som framgår av nyssnämnda motion borde anslaget 1:1 Verket för innovationssystem minskas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag, och anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling borde minskas med 195 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Det sistnämnda anslagets minskning motiveras med dels att jag avvisar regeringens satsningar på det immaterialrättsliga området och på miljö- och klimatteknik, dels att under rådande omständigheter behöver andra mer prioriterade satsningar genomföras. Anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel respektive anslaget 1:4 Tillväxtverket borde minskas med 2 miljoner respektive 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde minskas med 282 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag då jag avvisar regeringens satsningar på innovationsråd, nyindustrialiseringsstrategi och regeringens s.k. aktiva näringspolitik. Som jag påpekat tidigare är det tveksamt vilken verkan dessa insatser kan ha för företagandet i Sverige, och det är min uppfattning att det svenska näringslivet snarare behöver mindre, inte mer, inblandning av politiken och det offentliga. Dock bör staten bl.a. arbeta för goda villkor, och det är avgörande att det offentliga fortsätter att förenkla för företag och företagare i deras myndighetskontakter. För att bygga ut webbportalen verksamt.se i syfte att tillgängliggöra mer information, öka möjligheterna att lämna information och få fler myndigheter att ansluta sig till webbportalen förordar jag att 20 miljoner kronor särskilt avsätts för detta ändamål inom anslaget 1:5 Näringslivsutveckling. Vad gäller anslaget 1:7 Turistfrämjande borde det minskas med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, och anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning borde minskas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag. Även anslaget 1:15 Konkurrensverket borde minskas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag. Anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation borde ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I likhet med vad som sågs i kommittémotion

2015/16:2260 (FP) anser jag att Almis innovations- och tillväxtfinansiering borde förstärkas och att Almi därför borde ha fått ökade resurser för att kunna bistå fler företag i tidiga skeden. Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet borde minskas med 130 miljoner då jag avvisar regeringens s.k. exportoffensiv.

4. Anslag inom utgiftsområde 24, punkt 1 (KD)

Penilla Gunther (KD) anför:

För ökad gemenskap och framtidstro vill Kristdemokraterna ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer, känna trygghet och som underlättar för människor att gå från utanförskap till arbete. Jag och Kristdemokraterna vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning skapar en grund för fungerande mellanmännsliga relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik går det också att satsa resurser på välfärd, vilket ökar tryggheten. Och med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken går det att förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Nya jobb skapas inte av politiska ovanifrån lösningar – de skapas i växande och lönsamma företag. Den rödgröna regeringen tror att den kan nå Europas lägsta arbetslöshet och klara integrationsutmaningen med massiva skattehöjningar på arbete och företagande. Kristdemokraternas inriktning är den motsatta, en inriktning som innebär sänkta trösklar in på arbetsmarknaden och förbättrade förutsättningarna för företagande. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används effektivt för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Tillväxten måste komma alla till del. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och effektivt användande av resurser.

Riksdagen har i första steget av budgetprocessen ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av inkomster som föreslås där. Kristdemokraternas budgetalternativ bör ses som en helhet, och eftersom riksdagen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag och Kristdemokraterna önskar avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning. Jag redovisar i stället i detta särskilda yttrande Kristdemokraternas principiella syn på näringspolitiken och mitt förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 24 Näringsliv, som med en mindre korrigering överensstämmer med vad som framförs i kommittémotion 2015/16:3207 (KD).

En god välfärd förutsätter ett konkurrenskraftigt och differentierat näringsliv. Nya jobb kan inte kommanderas fram av politiker i riksdag eller regering. De skapas främst när människor finner det mödan värt att starta och utveckla ett företag, förverkliga en idé och riskera sitt sparkapital. Jag och

Kristdemokraterna slår vakt om ett livskraftigt näringsliv som kan skapa fler arbetstillfällen och ökad tillväxt.

Målet för Kristdemokraternas näringspolitik är att bygga en långsiktig och stabil grund för välfärd och sysselsättning genom ökat företagande inom sociala och ekologiska ramar. Detta står också i samklang med Kristdemokraternas målsättning att uppmuntra ett ökat personligt ansvarstagande. En regering som vill åstadkomma ekonomisk utveckling, förstärkt välfärd och goda möjligheter till arbete måste bedriva en näringspolitik som stimulerar till enskildas initiativ och företagande.

Sverige behöver ett företagsklimat som lägger grunden för fler jobb. Därför lägger jag och Kristdemokraterna en rad förslag om enklare regler, ökad tillgång på riskvilligt kapital och konkurrenskraftiga skatter. Med den rödgröna regeringens skattehöjarpolitik riskerar dock människors företagsambitioner att gå om intet.

De små och medelstora företagen måste stå i centrum för utformningen av näringspolitiken. Samtidigt har Sverige större internationella företag som också efterfrågar ett gynnsamt regelverk för att kunna fortsätta växa och stanna kvar i landet. Att de små företagen får möjlighet att växa och att de större företagen kan fortsätta utvecklas är en förutsättning för att Sverige även framöver ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen med kompetens, produkter och tjänster. Det är viktigt att lagar, skatter och regler utformas på ett sådant sätt som gör det enklare för människor att starta och driva företag. De regler staten ställer upp för företagen måste även vara långsiktiga. Likvärdiga villkor ska gälla för alla företagsformer och oavsett företagets storlek.

Sverige är ett av världens bästa länder på innovation men bland de sämsta länderna på att kommersialisera dessa idéer. Jag och Kristdemokraterna vill stärka samverkan mellan universitet, forskningsinstitut och näringsliv och se nya gemensamma forskningsprogram som återspeglar näringslivets behov och där staten deltar som en betydande finansiär.

Sveriges välstånd bygger i grunden på en framgångsrik industri som kan konkurrera på världsmarknaden. För att industrins konkurrenskraft ska kunna upprätthållas krävs investeringar i infrastruktur och en större förståelse för den regionala tillväxtlogiken.

Handel binder samman länder och marknader världen över, och handel med rättvisa villkor är en förutsättning för att de stora globala klyftorna ska kunna minska. Det är främst genom handel som de minst utvecklade länderna med egen kraft kan resa sig ur fattigdomen. Därför måste en fri och rättvis handel utvecklas där geografiska gränser har minskad betydelse. Handelshinder som tullar och exportsubventioner bör alltså motverkas. Vidare har handeln mellan Förenta staterna och Sverige stor betydelse för tillväxt och framväxten av nya jobb i Sverige. De pågående förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Förenta staterna (TTIP) syftar till att lyfta handeln ytterligare och kommer ge EU:s medlemsländer en puff framåt i ekonomin.

När det gäller anslagen för utgiftsområde 24 Näringsliv har jag och Kristdemokraterna som framgår av bilaga 2 en annan anslagsfördelning än regeringen. Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling borde enligt min uppfattning minskas med 65 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Regeringens satsningar på det immaterialrättsliga området samt miljö- och klimatteknik borde avslås för att finansiera mer prioriterade satsningar. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde minskas med 232 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att bl.a. regeringens satsningar på en nyindustrialiseringsstrategi och ett innovationsråd borde avvisas. Det är min uppfattning att nya jobb inte skapas av denna typ av politik utan av regelförenklningar, konkurrenskraftiga skatter och god kapitalförsörjning. Av denna anledning har jag förordat att det inom anslaget 1:5 Näringslivsutveckling särskilt avsätts 20 miljoner kronor på att genomföra En dörr in för att förenkla för företagen vid uppgiftslämnning till myndigheter. Anslaget 1:7 Turistfrämjande ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I likhet med vad som anförs i kommittémotion 2015/16:3207 (KD) anser jag att Visit Swedens uppdrag ska utökas till att dels bearbeta utländska marknader, dels bistå mötesindustrins aktörer med syfte att få fler internationella möten och evenemang att arrangeras i Sverige. Anslaget 1:17 Upprustning och drift av Göta kanal borde minskas med 100 miljoner kronor. Även anslaget 1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation borde minskas med 130 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att finansiera andra prioriterade satsningar. Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet borde minskas med 150 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag, och riksdagen borde avvisa regeringens s.k. exportoffensiv för att finansiera mer prioriterade satsningar.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:1 Budgetproposition för 2016 utgiftsområde 24:

1. Riksdagen återkallar bemyndigandet för regeringen att förändra statens ägarandel i Aktiebolaget Svensk Exportkredit (avsnitt 3.7).
2. Riksdagen godkänner att aktierna i AB Göta kanalbolag inte ska medföra rätt till utdelning, att bolagets vinst i den mån den inte reserveras ska användas för att främja bolagets ändamål enligt bolagsordningen och att bolagets behållna tillgångar vid bolagets likvidation ska tillfalla staten (avsnitt 3.7).
3. Riksdagen godkänner att de direkta försäljningskostnader som uppkommer för staten i samband med avyttring av aktier i SAS AB (publ) får avräknas mot de likvider som erhålls vid försäljning (avsnitt 3.7).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 300 000 000 kronor 2017–2021 (avsnitt 3.9.2).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 290 000 000 kronor 2017 och 2018 (avsnitt 3.9.5).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 5 300 000 kronor 2017 och 2018 (avsnitt 3.9.9).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 ikläda staten betalningsansvar för exportkreditgarantier som inklusive utestående garantier uppgår till högst 450 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.7).
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 ikläda staten betalningsansvar för investeringsgarantier som inklusive utestående garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.7).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2016 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 125 000 000 000 kronor för systemet med statsstödda exportkrediter (avsnitt 4.6.8).
10. Riksdagen anvisar för budgetåret 2016 ramanslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt följande uppställning. [Här avses anslagstabellen på s. 10 i prop. 2015/16:1 utg.omr.24.]

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:1117 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tas fram en långsiktig planering för hur Göta kanal ska underhållas och rustas upp och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1550 av Jörgen Warborn (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omprioritera Tillväxtverkets resurser till ökade satsningar på Drivhuset och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhusets verksamhet även ska omfatta studenterna på yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhuset ska verka för att etableras på fler orter och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2260 av Said Abdu m.fl. (FP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka resurserna till Almi Företagspartner och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2277 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2355 av Josef Fransson m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:2443 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att UF ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhuset bör få ett utökat uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Visit Sweden i uppdrag att öppna ett kontor i Indien och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2850 av Josef Fransson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka resurserna till geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3151 av Helena Lindahl m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:3204 av Said Abdu m.fl. (FP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka anslaget till Visit Sweden och utöka dess uppdrag till att bearbeta utländska marknader i syfte att få fler internationella möten, evenemang och kongresser till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka Almis rådgivning till företagare med utländsk bakgrund och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Anslag	Regeringens			Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	C	FP	KD*
1:1 Verket för innovationssystem	218 719		-30 000		-1 000	
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 628 174	-65 000	-230 000	-65 000	-195 000	-65 000
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	621 625				-2 000	
1:4 Tillväxtverket	267 122	-10 000	+20 000	+20 000	-1 000	
1:5 Näringslivsutveckling	518 772	-187 000		-252 000	-282 000	-232 000
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	82 180		+10 000			
1:7 Turistfrämjande	139 600	-20 000	+5 000	-30 000	-30 000	10 000
1:8 Sveriges geologiska undersökning	195 778		+16 000		-1 000	
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 793		+4 000			
1:10 Miljösäkring av olja- och gasanläggningar	14 000					
1:11 Patentbesvärslagen	13 020					
1:12 Bolagsverket	24 842					
1:13 Bidrag till terminologisk verksamhet	4 278					
1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327		+1 000			
1:15 Konkurrensverket	140 919				-1 000	
1:16 Konkurrensforskning	13 627					
1:17 Upprustning och drift av Göta kanal	123 210	-50 000		-100 000		-100 000
1:18 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	23 200					
1:19 Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000					
1:20 Avgifter till vissa internationella organisationer	17 780					

Anslag	Regeringens		Avvikelse från regeringen			
	förslag	M	SD	C	FP	KD*
1:21 Finansiering av rättegångskostnader	18 000					
1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation	327 453	-120 000			+20 000	-130 000
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	24 239					
2:2 Kommerskollegium	84 957					
2:3 Exportfrämjande verksamhet	372 889	-45 000		-130 000	-130 000	-150 000
2:4 Investeringsfrämjande	57 266					
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517					
2:6 Bidrag till standardiseringen	30 986					
Summa för utgiftsområdet	5 998 273	-497 000	-204 000	-557 000	-623 000	-667 000

* Företrädaren för KD har under utskottsberedningen ändrat i anslagsfördelning i förhållande till kommittémotion 2015/16:3207 (KD). Ändringarna innebär en ökning av anslaget 1:7 (+20 000) och en minskning av anslaget 2:3 (-20 000).

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2016 inom
utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Verket för innovationssystem	±0	218 719
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	±0	2 628 174
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	±0	621 625
1:4 Tillväxtverket	±0	267 122
1:5 Näringslivsutveckling	±0	518 772
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	±0	82 180
1:7 Turistfrämjande	±0	139 600
1:8 Sveriges geologiska undersökning	±0	195 778
1:9 Geovetenskaplig forskning	±0	5 793
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	±0	14 000
1:11 Patentbesvärslådan	±0	13 020
1:12 Bolagsverket	±0	24 842
1:13 Bidrag till terminologisk verksamhet	±0	4 278
1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	±0	8 327
1:15 Konkurrensverket	±0	140 919
1:16 Konkurrensforskning	±0	13 627
1:17 Upprustning och drift av Göta kanal	±0	123 210
1:18 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	±0	23 200
1:19 Kapitalinsatser i statliga bolag	±0	1 000
1:20 Avgifter till vissa internationella organisationer	±0	17 780
1:21 Finansiering av rättegångskostnader	±0	18 000
1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation	±0	327 453
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	±0	24 239
2:2 Kommerskollegium	±0	84 957
2:3 Exportfrämjande verksamhet	±0	372 889
2:4 Investeringsfrämjande	±0	57 266
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	±0	20 517
2:6 Bidrag till standardiseringen	±0	30 986
Summa för utgiftsområdet	±0	5 998 273

BILAGA 4

Reservanternas anslagsförslag

Reservation 1, punkt 1 (SD)

Förslag till beslut om anslag för 2016 inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1:1 Verket för innovationssystem	-30 000	188 719
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-230 000	2 398 174
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	±0	621 625
1:4 Tillväxtverket	+20 000	287 122
1:5 Näringslivsutveckling	±0	518 772
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	+10 000	92 180
1:7 Turistfrämjande	+5 000	144 600
1:8 Sveriges geologiska undersökning	+16 000	211 778
1:9 Geovetenskaplig forskning	+4 000	9 793
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	±0	14 000
1:11 Patentbesvärsträtten	±0	13 020
1:12 Bolagsverket	±0	24 842
1:13 Bidrag till terminologisk verksamhet	±0	4 278
1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	+1 000	9 327
1:15 Konkurrensverket	±0	140 919
1:16 Konkurrensforskning	±0	13 627
1:17 Upprustning och drift av Göta kanal	±0	123 210
1:18 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	±0	23 200
1:19 Kapitalinsatser i statliga bolag	±0	1 000
1:20 Avgifter till vissa internationella organisationer	±0	17 780
1:21 Finansiering av rättegångskostnader	±0	18 000
1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation	±0	327 453
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	±0	24 239
2:2 Kommerskollegium	±0	84 957
2:3 Exportfrämjande verksamhet	±0	372 889
2:4 Investeringsfrämjande	±0	57 266
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	±0	20 517

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
2:6 Bidrag till standardiseringen	±0	30 986
Summa för utgiftsområdet	-204 000	5 794 273